

КИМНИ АЛДАЯПСИЗ

ёхуд баъзи мансабдорларнинг қинғир ишлари хусусида

Хар нарсанинг ўз баҳоси бўлади. Агар сиз бозорга от олиб чиқиб сотмоқчи бўлсангиз уни туёғининг нарҳига сотмайсиз, тўғрими? Бироқ айрим мансабдор шахслар корхоналарни давлат тасарруфидан чиқарилишини отни туёғи нарҳида сотиш қабилда тушуниш-моқда.

10

АСРАШ МУҲИМ, АСРАНИШ ҲАМ

Аёнки, ёш авлод қалби ҳар қандай доғни ўзига тезда сингдириб олади-ган мато сингари бўлади. Унинг ана шу хусусиятини билганлар қарда доғ кўрсалар, ўша ерга дастлаб ана шу матони босади. Бундай ҳолатлардан сўнг кўримсиз бўлиб қолгач, у кераксиз буюмга айланади — воз кечилади.

12

Mustaqillik huquq demakdir

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI BOSH
PROKURATURASINING
NASHRI

1997-yil 27-avgustdan chiqqan boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2009-yil 2-iyul, № 27 (652)

Хар қандай халқ ҳаётида унинг учун улкан аҳамиятга эга бўлган саналар бўлади. Ўзбекистонда яшовчи барча миллат ва элат вакиллари 18 йилдан бери нишонлаб келаётган 1 сентябрь — Мустақиллик куни биз учун ана шундай энг улуғ, энг азиз байрамдир.

Истиқлол бизга берган имкониятларнинг санаб саногига етиш қийин. Аввало, миллий давлатчилигимизнинг асоси бўлиши Конституциямиз қабул қилиниши. Қонунчилик, ижро, суд ҳокимияти миллий қадриятларимиз, анъана ва урф-одат-

чилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда.

2009 йилнинг 5 ойи мобайнида фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, давлат ва жамият манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан 397 та текшириш ўтказилди. Аниқланган қонунбузилиш ҳолатларини бартараф этиш мақсадида 4361 та прокурор назорати ҳужжатлари киритилди ва 1908 нафар шахс интизомий, матмурий ва моддий жавобгарликка тортилди. Жиддий қонунбузилишлар юзасидан 90 та жиноят иши

Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари" деб номланган китобида: "Алоҳида эътибор қаратиш лозим бўлган навбатдаги энг муҳим устувор вазифа - қишлоқда турмуш даражасини юксалтиришга, қишлоқларимиз кифёсини ўзгатиришга қаратилган узоқ муддатли ва бир-бири билан чамбарчас боғлиқ кенг қўламли чора-тадбирларни амалга оши-

томонидан тегишли режалар ишлаб чиқилган. Ҳозирги вақтда уларнинг ижросини таъминлаш юзасидан тегишли комиссиялар мониторинг олиб бормоқда.

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси ҳам "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" давлат дастурида белгиланган вазифаларнинг сўзсиз бажарилишини назорат қилиш, қишлоқларда янги иш ўрин-

Салом САМАДОВ,

Қорақалпоғистон Республикаси прокурорининг ўринбосари

ИФТИХОР

киши ҳақ тўланадиган жамоат ишларига юборилиб, 1590 нафарига тегишли маслаҳатлар берилди. Ишга жойлаштирилганларнинг 1558 нафари ёшлар (шундан 417 нафари коллеж битирувчилари)дир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 23 март кунги "Шахсий, ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжалиқларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорининг ижросини таъ-

МАҚСАД — ҚИШЛОҚ АҲЛИНИНГ ТУРМУШ ФАРОВОНЛИгини ОШИРИШ

ларимиздан келиб чиқиб, жаҳоннинг илгор давлатлари тажрибаси ўрганилиб, ўзимизга хос ва мос тарзда шакллантирилди. Ўзбекистон БМТ язоси бўлиб, барча халқроқ муносабатларда тенглар ичра-тенг давлат сифатида қатнашмоқда. Бу барчамизга чексиз гурур ва ифтихор бахш этиш билан бирга зиммамизга жуда катта масъулият ҳам юклайди. Бу қонунларга сўзсиз итоат этиш, имкониятлардан самарали фойдаланган ҳолда мамлакат тараққиётига ҳисса қўшиш масъулиятдир.

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси органлари томонидан қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш, жиноят-

қўзғатилди. Етказилган 61 млн. 373 минг сўмлик моддий зарарни айбдорлар ихтиёрий равишда тўлашди. 477 млн. 636 минг сўмлик моддий зарарни мажбурий равишда ундириш бўйича судларга 630 та даъво аризаси киритилди.

Маълумки, Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов мамлакат Конституцияси қабул қилинган-лигининг 16 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида 2009 йилни "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" деб эълон қилган ва ҳукуватимиз томонидан бу ҳусусда махсус давлат дастури қабул қилинган эди.

Юртобшамиз ўзининг "Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози,

риш, ижтимоий соҳа ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантиришни жадаллаштириш, мулкдорнинг, талбиркорлик ва кичик бизнеснинг мақоми, ўрни ва аҳамиятини тубдан қайта кўриб чиқиш, фермер хўжалиқлари ривожини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашдан иборатдир", дея таъкидлаган.

Бу борда мамлакатимизда мазкур дастур доирасида кенг қўламли ишлар олиб боришмоқда. Дастурдаги муҳим йўналишлардан бири — қишлоқларда уй-жой ва ижтимоий соҳа объектлари қурилишини лойиҳалаш ҳамда қишлоқ архитектура-сини ташкил этиш тизимини тубдан яхшилаш масаласидир. Шу мақсадда жойлардаги ҳокимликлар

лари яратиш, аҳолини ичимлик суви, электр энергияси ва табиий газ билан таъминлашнинг ҳамда хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантиришнинг аҳолини ўрганиш бўйича режа ишлаб чиққан бўлиб, унинг ижроси жойлардаги прокуратуралар томонидан тўлиқ таъминланаяпти.

Айниқса, қишлоқ аҳолисини иш билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, жорий йилнинг 1 июнига Республика бўйича прокуратура ташаббуси билан 37 та меҳнат ярмаркаси ташкил қилинди. Уларда 5066 нафар фуқарога 1013 корхона ва ташкилотдан 4137 та бўш иш ўрни таклиф қилинди. Шундан 3413 нафари (1291 таси аёллар) иш билан таъминланди. 30

минлаш мақсадида 2009 йилнинг 5 ойида Қорақалпоғистон бўйича 552 та кам таъминланган оиллага бепул қорамол олиб берилди.

Шунингдек, "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" давлат дастурида қишлоқ жойларда хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш учун янги иш ўринлари яратишга 1 млрд. 700 млн. сўм, иссиқхона ташкил этишга 296 млн. сўм, мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналарга 421 млн. сўм ва касана-чиликни ривожлантириш мақсадида 677 млн. сўмлик кредит ажратилиши назарда тутилган.

(Давоми 4-бетда).

ИҚТИСОДИЁТНИНГ ЕТАКЧИ ТАРМОҒИ

Президентимиз мамлакатимиз иқтисодиётининг етакчи тармоғи — қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантириш, қишлоқларимиз аҳолиси турмуш даражасини юксалтириб бориш мақсадида 2009 йилни "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" дея эълон қилди. Шу асосда қабул қилинган давлат Дастурида иқтисодиётини, хизмат кўрсатиш инфратузилмаларини ривожлантиришнинг аниқ режалари белгилаб олинди. Туманимизда тайёрланган 86 банддан иборат Дастур режалари бирин-кетин амалга оширилмоқда. Ишлаб чиқаришни, хизмат кўрсатиш тармоқларини ривожлантириш, ободончилик ишлари учун 4 млрд. 687 млн. сўм маблағ сарфланиши кўзда тутилган. Йилнинг дастлабки ойларида қарийб 1 млрд. сўмлик ишлар бажарилди.

Туман прокуратураси ажратилган маблағлар мақсадли сарфланишини таҳлил қилиб, долзарб муаммоларни ҳал этиш ташаббуси билан чиқаяпти. Чунончи, прокуратура ташаббуси билан ўқувчи ёшларни вакилларида фойдали, қизиқарли машғулотларга жалб этиш мақсадида тикув машинаси, компьютер жамламаси ва бошқа жиҳозлар ўрнатилган "Ёшлар ижодиёт маркази" ташкил этилди. Унда турли тўғараклар фойлинт кўрсата бошлади.

Жаҳон мқисдидаги иқтисодий инқироз тасирини минималлаштириш, кичик ва ўрта бизнес фаолияти учун қулай шарт-шароитлар яратиш, қишлоққа санаятнинг олиб кириш борасидаги ҳукумат қарорларининг ижроси диққат-марказимизда бўлиб келяпти.

Хусусан, прокуратура жисмоний ва юридик шахсларга кредитлар олишда амалий ёрдам кўрсатди. 5 та кичик корхона, фирма ва фермер хўжалиқларига реконструкция

қилиш, сервис хизматини ташкил этиш, чорвачиликни ривожлантириш учун 3,5 млн. сўмдан 34 млн. сўмгача банк кредитлари ажратилди. Прокуратура кўмагида қорамол харид қилиш истагидаги 37 нафар фуқарога 74 млн. сўм кредит олиб берилди.

Мониторинг мобайнида туман прокуратурасининг аралашуви билан "Пахта банк" ва "Халқ банки" туман филиаллари 13 нафар талбиркорга сервис хизматларини ривожлантиришлари учун жами 189 млн. сўм кредит ажратди.

Кичик бизнесни ривожлантириш, талбиркорликни қўллаб-қувватлашга оид қонунлар ижросининг таъминланиши натижасида туман бандликка кўмаклаштириш марказида рўйхатда турган 902 нафар фуқаро ишга жойлаштирилди.

Йилнинг биринчи чорагида кичик бизнес ва ҳусусий талбиркорликни қўллаб-қувватлаш, ривожлантириш ҳисобига 265 та, барча шаклларда уй меҳнатини ташкил

этиш орқали 509 та, паррандачилик, асаларичилик ва балиқчиликни ривожлантириш орқали 112 та, бошқа соҳаларда 167 та, жами 1053 та янги иш ўринлари яратилди.

Прокуратура ташаббуси билан шу йил 13 февраль ва 12 май кунлари Қишлоқ хўжалиги касб-хўнар коллежида ташкил этилган меҳнат ярмаркаларида яна 100 нафарга яқин фуқаро ўзларига мақбул ишга йўланма олишди.

"Пайнет" уяли телефонларга хизмат кўрсатиш шохобчасининг раҳбари З.Исроилов аҳолига қўлайлиқ яратиш учун "Авиакас" шохобчасини ташкил этиш таклифи билан чиқди. Прокуратура талбиркорнинг ушбу режасини рўёбга чиқаришга ҳуқуқий, амалий ёрдам берган. Иш билан таъминлашга кўмаклаштириш давлат жағнамаси ҳисобидан 105 оиллага 78,7 млн. сўм имтиёзли кредитлар ажратиб берилди. Фуқаролар иш билан банд бўлиб, оилалар рўзгорларини бекаму кўст қилиб олишлари учун имконият яратилди.

Туман прокуратураси "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили"да аҳолининг электр энергияси ва табиий газга эҳтиёжини тўқис қондириш борасидаги дастур режалари ижроси устида иш юратяпти. Электр ва газ таъминоти корхоналарига муаммоларини ҳал этиш учун амалий ва ҳуқуқий ёрдам беряпти. Прокуратура кўмагида Оқ олтин, Мингчорон, Тошқовуз, Сойбўйи, Қуммаҳалла, Хонобод, Маламинон номи қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинларидаги жами 11 км электр узатиш тармоқлари

ва 2 дона электр трансформаторлар мукамал таъмирланди. Мингчорон қишлоғига тортилган 1,8 км масофадаги эскирган қувурлар янги қувурларга алмаштирилди. Чекка қишлоққада тортилган 10,5 км газ қувурининг пишқиқлиги юқори ҳаво босими орқали синалиб, тозаланиши натижасида Эшонтўпи, Сувиаларқ, Чўлиғулистон, Қоратапа қишлоқларидаги жами 2305 та хонадоннинг газ таъминоти яхшиланди. Туман прокуратураси Чўлиғулистон қишлоқ фуқаролар йиғинидаги Миучирин номи маҳаллани газлаштириш жараёнини назорат олди.

Туман прокуратураси 231 та ҳусусий фирманинг иш шароитлари, муаммоларини ўрганиб, таҳлил қилди. Мониторинг жараёнида савдо фирмаларига туман пул-кредит комиссияси томонидан май ойи учун нақд пул тушумини бажариш режаларини белгилашда номуаносибликка йўл қўйилгани аниқланди.

Чекка Қоратапа қишлоғидаги З.Исроиловга тегишли мўжазига "Пайнет" шохобчасига 11 млн. 700 сўм режа белгилангани ҳолда туман марказидаги "Матлуботсавдо" корхонасининг 33-сонли дўконига бор-йўли 5 миллион 600 минг сўм режа қўйилган. Яна бир қатор савдо корхоналарига асоссиз режалар белгиланган. Прокуратура томонидан туман ҳокимлигига таҳдиднома киритилиб, номуаносиблик бартараф этилди.

Бахтиёржон МАМАТОВ,
Ёзёвон туман прокурори

Бугунги кунда мамлакатимизда тадбиркорлар учун кенг имкониятлар, шaroитлар яратилган. Албатта, бундай ҳолатда ҳалол меҳнат қилиб, фаолиятини яна кенгайтираман, халққа янада кўпроқ фойдадан тегсин, деб иш қўрадиган ишбилармонларни кўриб қувонасан киши. Бироқ, "гуруч курмакисиз бўлмайди", деганларидек, ҳукуматимиз томонидан яратилган имконият ва шaroитлардан қинғир йўлда фойдаланиб, сохта тадбиркорлик билан шуғулланиб, давлатнинг иқтисодий барқарорлигига путур етказиб келаётган "бизнесменлар" ҳам йўқ эмас.

Илгари давлат корхоналарида турли лавозимларда ишлаган қўқонлик Эркин Нишонов ҳам тадбиркорлик билан шуғулланишга аҳд қилди. Бу яхши албатта, лекин...

ТЕГИШЛИ ХУЛОСА ЧИҚАРАРМИКАНЛАР?

Э.Нишонов "тадбиркорлик"ни Рашид Ибрагимов бошчилигидаги жиноий гуруҳга қўшилишдан бошлади. Бу занжирда у "REGUL KALIMANJARO" савдо ишлаб чиқариш корхонаси раҳбари лавозимда фаолият кўрсатди. Улардан ташқари бу тўғалда "REGUL KALIMANJARO" бош ҳисобчиси Зарема Аббасова, Анвар Исмаилов, ОАБ "Ҳамкорбанк" Қўқон шаҳар филиали масъул ижрочиси Дилноза Каттабаева, Дангара туманидаги "Водий тижоратчилар уюшмаси" МЧЖ директори Синатулла Каримов, Фурқат туманидаги "526-ХМКК" ОАЖ раҳбари Убайдулла Қаҳҳаров, Сирдарё вилоятидаги "Шўрузак-Сирдарё" ирригация таъмирлаш бошқармаси бошлиғи Ураз Ҳайтов, Жиззах вилояти Жиззах туманидаги "Zioli al samo" хўжалик ҳисобидидаги қурилиш уюшмаси бошлиғи Бахриддин Усманов, Қақшадарё вилояти Муборак туманидаги "Махсустранс" УШК раҳбари Раҳимжон Рўзиев, корхона ўринбосари Ҳайдар Ҳўжабердиев кирганлар.

Жиноий гуруҳ аъзолари ноқонуний йўллар билан даромад ортириш мақсадида, ўзгача мулкни талон-

торож қилиш, солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни тўлашдан бўйин товлаш, белгиланган тартибда рўйхатдан ўтмасдан, назорат қилинмайдиган фойда олиш ниятида савдо фаолиятини амалга ошириш, лицензия олинмиш шарт бўлган фаолият билан махсус рухсатнома олмастан шуғулланиш, расмий ҳужжатларга сохта маълумотлар ва ёзувлар киритиш орқали ҳужжатларни қалбакилаштириш ва улардан жиноий фаолиятда фойдаланишни режалаштириб олганлар.

Жумладан, жиноий гуруҳ "Махсустранс" УШКга ажратилган кредит маблағларини ўзлаштиришга киришадилар. Бунинг учун "Махсустранс" УШК ва "Водий тижоратчилар уюшмаси" МЧЖ ўртасида аслида йўқ маҳсулот учун умумий қиймати 51 млн. сўмлик сохта шартнома имзоланиб, кейин-

улар билан қурилиш ишчилари ва қурилиш молларини етказиб бериш тўғрисида, дастлаб 30000000 сўмга, кейинчалик яна 9000000 сўмга, умумий қиймати 39000000 сўмлик шартнома тузди. Келишилган сумманинг 19000000 сўми фирибгарлар ҳисоб-рақамига тушган, "хавода эриб" кетишди, пулдан ҳам, ваъда қилинган нарсалардан ҳам дарак бўлмади.

Шу билан бирга "шоввозлар" солиқ идораларига айланма маблағини қайтариб кўрсатиб, кўп миқдорда солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни тўлашдан бўйин товлаб келишган.

Юқоридаги мисоллар, "REGUL KALIMANJARO" иштирокида амалга оширилган жиноятларнинг бир қисми, ҳоло. Жиноятнинг эса катта-кичиги бўлмайди. Кимдир бировни ўлдирса, қотил деймиз, унга нисба-

чалик бу пуллар талон-торож қилинади.

Бундай усулдаги ўзлаштиришлар жиноий тўла фаолиятда яна бир неча бор қайтарилган ва уларнинг қиймати етмиш, саксон олти ва тўқсон миллионларга етган.

Ўз ишда давом этган "ишбилармонлар" "Шўрузак-Сирдарё" ирригация таъмирлаш бошқармасига қалбаки ҳисобварақ фактура ва сохта ҳужжатлар орқали маҳсулот етказиб беришларини кўрсатиб, 3 млн. 800 минг сўмини ўзлаштирганлар. Айни шундай усулдан Фурқат туманидаги "526-ХМКК" ОАЖ ва Жиззах туманидаги "Zioli al samo" хўжалик ҳисобидидаги қурилиш уюшмаси билан амалга оширилган операцияда ҳам фойдаланилган. Бу сафар улар 3 млн. 500 минг ва 6 млн. сўмини "еб" юборганлар.

Бундан ташқари, удабуронлар "фалон ишни бажариб бераман" деб алдаб, бошқаларнинг кўп миқдордаги пулларини ўзлаштириб юборганлар. "Мақмул Достон ООБ" ҳусусий фирмаси раҳбари сирдарёлик О.Отабоев уларнинг найрагидан чўвтишди. 2005 йил 10 ва 16 июнь кунлари О.Отабоев

тан нафрат пайдо бўлди. Қотиллик ўта оғир жиноят. Кимдир 10000000 сўм айлантириб, солиқда 100000 сўм деб кўрсатиб, кейинчалик жинояти фони етмиш бағаларликка тортилса, бу ҳолатга ҳеч ким аҳамият бермайди. Аммо ўша удабуроннинг иширган 1000000 сўми балки меҳрибонлик уйларидаги етимларга, шифохоналарда давлат қарамонига муҳтож бўлган беморларга, ўз жонини аямая давлатимиз сарҳалларини ҳимоя қилаётган аскарларга сарфланиши белгиланган бўлсаки? Етимнинг ҳақини уриш, ёрдамга муҳтож беморга қўйилиши лозим бўлган нажот қўлини кесиб, Ватан деб ўз уйи ва ота онасидан йироқда хизмат бурчини ўтаётган зобит ва аскарларнинг таъминотини узиш, бу оғир жиноят эмасми?

Бу сафар ҳам, ҳар доимгидек жазо муқаррарлиги таъминланди. Жиноятчилар қилмишларига яраша жазо олдилар. Аммо фаолиятининг бундай якуни уларга хулоса бўлармикан?

Икром НАРЗИЕВ,
Бош прокуратура бошқарма
прокурори

ТАЪМАГИРЛИК ОҚИБАТИ

Каттакўрғонлик Лутфулла Расулов ўтган йилнинг октябрий ойида ВАЗ-2101 русумли автомашина сотиб олди. Кўп ўтмай у болаларини олиб қайнонасиникига бориш учун йўлга чиқди. Лутфулла "Кичик кўрпа" қишлоғидан чиқиб, эндигина 600 метрлар юрганди ҳамки, йўл четида виллоят ИИБ ходими Шўҳрат Раҳимбеков тўхтатди.

— Ҳужжатларингизни кўрсатинг, — деди ИИБ ходими. Ҳали ҳайдовчилик гувоҳномаси олишга улгурмаган Лутфулла ИИБ ходимига:

— Ҳозир ёнимда ҳайдовчилик гувоҳномам йўқ эди-да. Илтимос, қўйиб юборинг, ҳужжатларимни бошқа сафар кўрсатман, — деди.

Аммо Ш.Раҳимбеков:

— Ундай бўлса машинангизни тегиниш жойдан оласиз, — деди.

Лутфулла ИИБ ходимининг кўнглини "юмшатишга" уриниб кўрди. Унинг уринишлари зое кетмади.

— Майли, қўйиб юбораман, фақат юз минг сўм берасиз, — деди Ш.Раҳимбеков.

— Инсоф қилинг-да, ака, эллик минг сўм бераман.

— Йўқ, юз мингдан кам бўлмайди. Акс ҳолда машинангизни қайтариб бермайман.

Лутфулланинг иккиланиб турганини кўрган ИИБ ходими:

— Сиз спиртли ичимлик ҳам ичганисиз-ку, тиббий кўрикдан ўтмасангиз бўлмайди, — деб туриб олди.

Шундан сўнг Лутфулла Ш.Раҳимбековга пул топиб бериш ниятида уни қайнонасининг уйига олиб борди. Аммо қайнонаси уйда йўқлиги сабабли Лутфулла ИИБ ходимига пул топиб беролмади. Сўнгра улар Каттакўрғон шаҳар касалхонасига боришди. У ерда Лутфуллани тиббий кўрикдан ўтказишди.

Ш.Раҳимбеков унга:

— Сизга соат тўққиз яримгача муддат бераман, юз минг сўм олиб келсангиз келинг, бўлмаса баённома ёзмаган, — деди.

Лутфулла бунча пулни топиб беролмаслигига қўн етиб, шу кунни Каттакўрғон шаҳар МХХ бўлимига бориб, виллоят ИИБ ЙПХ ходими Шўҳрат Раҳимбеков пул талаб қилаётгани ҳақида ариза берди. Кейин эса гувоҳлар иштирокида Ш.Раҳимбековга қўнроқ қилиди. Ш.Раҳимбеков осмондан келди: "Пулни ўз вақтида олиб келмаганлигингиз учун устига яна ўн минг сўм қўшиб келинг. Роппа-рап 110000 сўм бўлмаса машинангизни ололмайсиз".

Хуллас, ўз хизмат ваколатини суиистеъмол қилиб, пул топмоқчи бўлган ЙПХ ходимига нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Суд ҳукми билан Шўҳрат Раҳимбеков 9 йилга озодликдан маҳрум этилди. Шунингдек, 3 йилга давлат корхоналарида ва ички ишлар вазирлиги тизимида мансабдорлик лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилинди.

Нафс йўлида алашиб, ҳам ишидан, ҳам обрўсидан айрилган, ИИБ ходими деган шарафли номга доғ туширган таъмагир панжара ортда ўз қилмишига пушаймон бўлса ажаб эмас.

Шўҳрат ТОШТЕМИРОВ,
Самарқанд виллоят прокуратураси бўлим бошлиғи

НАФС ДОМИГА ТУШИБ...

Баднафелик инсонга ҳеч қачон обрў келтирмаган. Негаки қинғир ишнинг қийини чиқмасдан қолмайди.

Нурота тиббиёт бирлашмасининг моддий жағарма маблағлари бўйича ҳисобчиси Ўстам Бозоров ва унинг жиноий шериги - мазкур тиббиёт бирлашмаси раҳбари Шавкат Халиловларнинг гаразли мақсадлар йўлидаги кирдиқорлари уларнинг нафс домига тушиб қолишгандан далолатлир.

Ў.Бозоров бирлашма раҳбари Ш.Халилов билан олдиндан жиноий тил бириктириб, тиббиёт ишчи-хотимларини моддий рағбатлантириш учун ажратилган пул маблағларини ўзлаштириш йўли билан талон-торож қилиб келишган.

Улар 2008 йил март ойи ҳисоботида рақамсиз пул тўлов расмий ҳужжатларини сотаётлаштиришди. 2007 йил декабрь ойи касалик варақаси тўлови деб 39 нафар ишчи ходимнинг жами 1 млн. 28 минг 946 сўм олганлигини ҳақидаги имзоларини қалбакилаштириб, пулларни жиғилдонга уришди.

Ў.Бозоров ва Ш.Халилов бу каби "операция"ларни яна бир неча марта амалга ошириб, жами 9 млн. 368 минг 124 сўмлик нақд пул маблағларини шахсий манфаатлари йўлида ишлабтиб юборишди.

Уларнинг қилмишлари бу билан ҳам тугамайди. 2007 йил ва 2008 йилнинг 1 ноябрь кунига қадар улар тиббиёт бирлашмасининг солиқ солинадиган объектларини қасдан ишириб келган. Туман Давлат солиқ инспекциясига тақдим қилган ҳисоботларида солиққа тортилган объектларни кўрсатмасликка ёки нотўғри кўрсатишга одалатилган экан. Шу тариқа унинг айби билан жами 14 млн. 522 минг 300 сўмлик солиқ ва мажбурий тўловлар тўланмасдан қолган.

Нафс домига тушиб жиноятга қўл урган мансабдор шахслар суд ҳукми билан қилмишларига яраша жазосини олишди.

Алишер ЭШКУВВАТОВ,
Навоий виллоят прокуратураси бўлим бошлиғи

Конституциямизнинг 35-моддасига биноан, "ҳар бир шахс бевосита ўзи ва бошқалар билан биргаликда ваколатли давлат органларига, муассасаларига ёки халқ вакилларига ариза, тақлиф ва шикоятлар билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга".

Бу борада "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонун ҳам алоҳида аҳамият касб этади.

Мурожаат этиш ҳуқуқи орқали жамият аъзолари ўзларининг барча турдаги ҳуқуқларини ёхуд қонуний манфаатларини рўйбга чиқариш имкониятига эга бўладилар. Шунинг учун мамлакатимизда мурожаатлар тўғрисидаги қонунчиликнинг ижро этилиши алоҳида назоратга олинган.

Сурхондарё виллоят прокуратураси томонидан ҳам фуқароларнинг мурожаатларига доир қонунчилик ижроси мунтазам равишда таҳлил этиб борилади.

ТўЛАНМАГАН ТОВОН ПУЛИ

Жумладан, яқинда фуқаро О.Ҳайитовнинг иш вақтида олган жараҳати бўйича товон пули тўлаб берилмаётганлиги тўғрисидаги аризаси тегишли мутахассислар иштирокида кўриб чиқилди.

Маълум бўлишича, фуқаро О.Ҳайитов собиқ "Сурхонирқурилиш" трестига қарашли "Жарқўрғон ПМК ПГС" ташкилотидан оператор вазифасида ишлаб келиб, 1989 йил сентябрда айлан иш вақтида бахтсиз ҳодисага учраши боис, ногирон бўлиб қолган.

Термиз шаҳар тиббий меҳнат эксперт комиссиясининг 1990 йил 17 февраль кунти далолатномасига асосан О.Ҳайитов 50 фоиз меҳнат қобилиятини йўқотган деб топилиб, унга нисбатан муддатсиз 3-гuruh ногиронлиги белгиланган.

Шундай қилиб, О.Ҳайитовга 1990-2002 йилларда собиқ "Жарқўрғон ПМК ПГС" ташкилотидан, 2002-2004 йилларда 3-сонли хўжалик қурилиш жабҳаси ташкилотидан меҳнатда ногирон бўлиб қолганлиги учун товон пули мунтазам тарзда тўлаб келинган.

Қишлоқ ва сув хўжалик вазирлигининг "Сурхонирқурилиш" трестига қарашли ташкилотларни йириклаштириш тўғрисидаги буйруғига асосан, 2002 йилда "Жарқўрғон ПМК ПГС" ташкилотини Жарқўрғон туманидаги хўжалик ҳисобидида 3-сонли қурилиш жабҳасига бириклаштириш ҳақида "Сурхонирқурилиш" трестининг буйруғи чиқарилган.

Мазкур буйруққа биноан "Жарқўрғон ПМК ПГС" ташкилотининг барча мол-мулклари, асосий воситалари ҳамда дебитор-кредитор, иш ҳақи қарздорликлари билан бепул баланسدан балансга ўтказиш тариқасида Жарқўрғон туманидаги хўжалик ҳисобидида 3-сонли қурилиш жабҳасига қўшиб берилган ва ўз навбатида ташкилотнинг ҳуқуқий вориси сифатида мавжуд қарздорликларни тўлаб келган.

Аммо, Ўзбекистон Республикаси давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси виллоят ҳудудий бошқармасининг 2003 йил 23 сентябрдаги буйруғи билан "Сурхонирқурилиш" трести ва унинг таркибидидаги бир неча ташкилотлар негизда "Сурхонирқурилиш" очиқ турда-

ги акциядорлик жамияти ташкил этилган ва бунинг оқибатида 3-сон қурилиш жабҳаси туман ҳокимияти 2004 йил 21 июлдаги қарорига биноан "Амузангқурилиш" масъулияти чекланган жамиятига айлантирилган ва трест тасарруфидан чиққан.

"Сурхонирқурилиш" очиқ турдаги ҳиссалдорлик жамияти эса 2005 йилдан фаолият кўрсатмагани ҳолда виллоят хўжалик судининг 2007 йил 12 ноябрдаги қарорига қўра банкрот деб эълон қилинганлиги ва унинг таркибидан "Амузангқурилиш" масъулияти чекланган жамия-

ти аш-ти. Шунингдек, 3 йилга давлат корхоналарида ва ички ишлар вазирлиги тизимида мансабдорлик лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилинди. Нафс йўлида алашиб, ҳам ишидан, ҳам обрўсидан айрилган, ИИБ ходими деган шарафли номга доғ туширган таъмагир панжара ортда ўз қилмишига пушаймон бўлса ажаб эмас. Шўҳрат ТОШТЕМИРОВ, Самарқанд виллоят прокуратураси бўлим бошлиғи

Равшан РИЗАКУЛОВ,
Сурхондарё виллоят прокуратураси бўлим прокурори

МУКОФОТ БЕРИЛАДИМИ?

Кўпинча кимдир ҳужжати ёки шунга ўхшаш бошқа нарсасини йўқотган бўлса, бирор бир оммавий ахборот воситаси орқали ёки сим ёғочларга эълон осиб, йўқотилган буюмини топиб олганга мукофот ваъда қилишади. Айтингчи, агар ана шундай эълонда айтилган нарсани бирон бир киши топиб олса-да, лекин эълон берган киши топишган буюм учун ваъда қилган мукофотни бермасликка ёки эълонда кўрсатилганидан кўра камроқ миқдорда пул беришга ҳақлими? Ёки бўлмаса, кўпинча йўқолган буюмини топиб олганга қанча мукофот берилиши айтилмайди. Ана шундай ҳолатда нима қилиш керак?

К.ЖАЛИЛОВА,
Кува шахри

Эълонда кўрсатилган буюмини топиб олган шахсга пул мукофоти тўлаш ёки бошқа мукофотни бериш тўғрисида ошқорча эълон қилган шахс буюмини топиб олган ҳар қандай одамга ваъда қилган мукофотни тўлаши шарт. Лекин шу билан бирга, мукофотни тўлаш мажбурияти мукофотни тўлаш ким томонидан ваъда қилингани аниқланган тақдирда юзага келади. Фуқаролик кодексининг 981-моддасида белгиланишича,

агар бирон бир шахс ваъда қилинган мукофотга қизиқиш билдирса, у билдирилган ваъдани ёзма равишда тасдиқлашни талаб қилишга ҳақли.

Агар мукофотни ошқорча ваъда қилишда унинг миқдори кўрсатилмаган бўлса, унда мукофот уни ваъда қилган шахс билан қилинган келишувга кўра аниқланади. Бу буйича низо келиб чиққан тақдирда эса бу суд томонидан аниқланади.

БУНИ ХОҲЛАМАГАНДИМ

Мен турмуш ўртоғим билан беш йилдан кўпроқ вақт яшадим. Лекин охириги вақтларда оиламиздаги нотинчликлар мени турмуш ўртоғимдан ажралишимга мажбур қилмоқда.

Турмушга чиқётган вақтда мен эримнинг фамилиясига ўтган эдим. Айни пайтда у билан ажралиб, қизлик фамилиямга ўтмоқчи бўлсам эрим бунга эътироз билдиради. У шундай қилишга ҳақлими? Мен қизлик фамилиямга қандай қилиб қайтсам бўлади? Никоҳдан ажралганидан кейин никоҳ қозғи нима бўлади?

Д.НАВРЎЗОВА,
Самарқанд шахри

Агар сиз никоҳ бекор қилинганidan сўнг никоҳгача бўлган фамилиянгизга қайтмоқчи бўлсангиз, унда судга никоҳдан ажралиш тўғрисида берадиган аризангизга аввалги фамилиянгизга қайтариш тўғрисида ҳам ёзишингиз лозим. Никоҳдан ажралиш қайд этил-

ганидан кейин ҳар иккалангиз (собиқ эр-хотинлар)га никоҳдан ажралганлик ҳақида гувоҳнома бериллади. Фамилиянгиз ўзгартирилганда эса, шахсини тасдиқловчи ҳужжат (паспорт)га уни алмаштириш лозимлиги тўғрисида белги қўйилади.

ТЎЛОВ ИККИТАГАМИ ЁКИ БИТТАГА?

Мен мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайман. Ҳозирда иккинчи оиламдан икки нафар фарзандим бор. Аввалги оиламдан ҳам икки нафар фарзандим бор. Биринчи оиламдаги фарзандларимга ойлик маошимнинг 33 фоизи миқдорда алимент тўлайман. Кейинги оиламдаги фарзандим учун икки ёшга тўлгунча қадар бериладиган нафақа олаётган эдик. Лекин 2008 йилинги ноябрь ойидан бошлаб даромаднинг ошиб кетибди, деб бунга тўхтатиб қўйди. Аслида меннинг жами даромадим ойлик маошим ва бир гектар майдондаги лалмикор ердан оладиган ҳосилдан иборат, ҳоло. Турмуш ўртоғим ҳеч қасерда ишламайди.

Даромад тақсимланаётганда меннинг ҳамма фарзандларим учун бераётган таъминотим ҳисобга олинмайдими?

Шу ҳолатда охириги икки фарзандимнинг ҳар иккаласига ҳам 2 ёшга тўлгунча қадар нафақа тўланадими? Агар биттасига тўланса, уларнинг каттасига 16 ёшгача нафақа тўлинкас бўлади?

Икки ёшгача тўланадиган нафақа қандай ҳолатларда бекор қилинади?

Кассир бу ой сизга нафақа чиқмабди, кейинги ой қўшиб ёзилса керак деса, ундан рўйхатини кўрсатишни сўрашга ҳаққим борми?

Б.НОРКУЛОВ, Дехқонобод тумани

Ишламайдиган оналарга ёки уларнинг ўринини босадиган шахсларга болани парвариш қилиш нафақасини тайинлаш чоғида оиланинг муҳтожлигини белгилайдиган мезон бўлиб, оиланинг ҳар бир аъзосига энг кам иш ҳақининг 1,5 бараваридан кам миқдорда тўри келадиган оиланинг жами даромади ҳисобланади. Бинобарин, сиз таъминот берадиган фарзандларингиз ҳам ҳисобга олинади.

Нафақа 12 ойга тайинланади. Агар шу муддат тугаганидан кейин оила мазкур нафақани олишга муҳтожлик сезса, уни олаётган шахс болага икки ёшга қадар болани парвариш қилиш нафақасини танаффуссиз тўлаш масаласини ҳал этиш учун белгиланган тартибда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига, тўловларнинг аввалги ўн икки ойлик муддати тугаши-

дан бир ой олдин такроран мурожаат қилишга ҳақлидир.

Агар икки ва ундан кўп туғилган фарзандликка олинган ёки васийликка қабул қилинган болалар парвариш қилинаётган бўлса, болани парвариш қилиш нафақаси бир миқдорда, кичик ёшдаги бола икки ёшга тўлгунча қадар тўланади.

Мазкур нафақаларни тўлаш қуйидаги ҳолатларда тўхтатилади:

- парвариш қилинаётган бола икки ёшга тўлганда;
- боланинг ихтисослаштирилган муассасасга тўлиқ давлат таъминотида берилиши;
- бола вафот этганда;
- оила бола билан доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикасидан ташқарига чиқиб кетганда;
- ишга туширилганда;
- бошқа жойга кўчганда;

ж) тайинланган муддатнинг биринчи ўн икки ойи охиридаги ҳолат бўйича оила ҳар бир аъзосининг даромадлари белгиланган мезондан ошиб кетса.

Болани парвариш қилиш нафақаси ҳар ойда, парвариш қилинадиган болалар сонидан ва мазкур нафақани оладиган шахснинг меҳнат стажидан қатъи назар, тўланади. Ушбу нафақани тўлов ҳужжати билан таништиришни сўрашга ҳақлисиз. Нафақа она ёки унинг ўринини босувчи шахснинг фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органига мурожаат қилган ойидан, лекин бола туғилган ойдан кейинги ойдан қолдирмай тўланиши керак.

Навбатдаги саволингизга келадиган бўлса, нафақа олишга муҳтож, 16 ёшгача бўлган болалари бўлган оилаларга тайинланади ва тўланади.

Нафақа ота-оналардан бирининг шахсий аризаси асосида 6 ой муддатга тайинланади ва тўланади, ушбу муддат тугагач аризагач янги муддатта нафақа тўлашни давом эттириш тўғрисида ариза билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

Бунда қуйидагилар ушбу нафақани олишда имтиёзли ҳуқуққа эга бўлади: ногирон қақалоқли (болали) оилалар;

ота-онанинг иккаласи ҳам бўлмаган, болалар тарбияси билан эса қариндошлари шуғулланадиган оилалар;

болаларнинг ота-онасидан бири ёки иккаласи ҳам ногирон бўлган оилалар; ота-онадан бири ёки иккаласи ҳам ишсиз бўлган, Бандликка кўмаклашиш марказларида иш қилувчи сифатида ҳисобла турган оилалар.

УНУТИЛМАС ОДАМ

Мен турмуш ўртоғим билан арзима бир воқеа туғайли ажралиб кетган эдим. Кейинчалик эса никоҳни қайта тиклашнинг иложи бўлмади. Никоҳ бу билан келишишга мажбур бўлдим. Мен ўзим бир фирмада ҳисобчи бўлиб ишлайётган эдим. Лекин охириги икки ой ичида соғлигим ёмонлашгани сабаб у ердан кетишга мажбур бўлдим. Айни пайтда эса касаллик туғайли тайинли бир ишда ишлай олмаяман. Топган пулим дори-дармонга кетаяпти. Бундай вазиятда гарчи собиқ бўлсада, турмуш ўртоғимдан пул сўрашга қонун бўйича ҳаққимми?

Х.ШОКИРОВА,
Қўқон шахри

Оила кодексига никоҳдан ажралгандан кейин ҳам собиқ эр ёки хотин ёрдамга муҳтож эр(хотин)га таъминот беришга мажбурияти қайд этилган. Лекин сиз билан боғлиқ ҳолатда собиқ эрингиздан таъминот олишнингиз учун Оила кодексининг 118-моддасида белгиланган икки хил жиҳатнинг мавжудлиги талаб этилади. Яъни, улардан биринчиси бу сизнинг меҳнатга лаёқатсизлигингиз ва ёрдамга муҳтожлигингизнинг реаллиги, иккинчиси эса бу мазкур меҳнатга лаёқатсизлик никоҳдан ажралгунга қадар ёки никоҳдан ажралган пайтдан бошлаб бир йил ичида юзага келган бўлиши лозим.

Собиқ эр-хотиннинг бир-бирига таъминот бериш ва уни тўлаш тартиби ўзаро келишув билан ёки суд тартибиде белгиланиши мумкин. Суд тартибиде белгиланадиган алимент миқдори таъминот берувчининг моддий ва оилавий аҳолини ва бошқа шу каби эътиборга лойиқ жиҳатларини ҳисобга олган ҳолда белгиланади. Лекин бунда тўланадиган таъминот миқдори энг кам ойлик иш ҳақининг учдан бир қисмидан кам бўлмаслиги талаб этилади.

ИХТИЁР ЎЗИНГИЗДА...

Мен йигирма беш йил давомида ҳайдовчилик қилдим. Эндиликда ўзимни тадбиркор сифатида синаб, оилам даромадини кўпайтиришни мақсад қилдим. Шу сабаблар мен ҳусусий ишлаб қилиш фаолиятини йўлга қўймоқчиман. Бунинг учун ҳусусий корхона ташкил этсам бўлади? Ҳусусий корхона нимадир ўз ичига олади?

К.НОРМАТОВ,
Асака тумани

Ишлаб чиқаришни қандай шаклда йўлга қўйиш, энг аввало сизнинг ихтиёригиздир. Қонун талаби бўйича, ҳусусий корхона деганда, ягона жисмоний шахс томонидан тузилган ва бошқариладиган тижоратчи ташкилот тушунилади.

Ҳусусий корхона ўз мулкда алоҳида мол-мулкка эга бўлади, ўз номидан мулкчи ва шахсий номулукли ҳуқуқларга эга бўлиши ҳамда уларни амалда ошириши, мажбуриятларни бажариши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

Ҳусусий корхона ўз мажбуриятлари бўйича ўзига қарашли бутун мол-мулк билан жавоб беради.

ТАЙЁРИГА ҲОЗИР БЎЛСА-ЧИ...

Бизнинг уйимизда бир кекса рус аёли ёлғиз ўзи яшар эди. Лекин яқинда у узоқ вақтга касалликдан сўнг вафот этди. Унинг яқин қариндошлари ва фарзандлари ҳам йўқ эди. Шунинг учун дафн маросими кўни-кўннлар билан биргаликда ўтказилди. "Уроқда йўқ, машоқда йўқ, хирмонда ҳозир" десагидек, бу аёлининг вафотидан ўн беш кун ўтгач, унинг уйига авваллари ҳам бир-икки бор келиб кетиб юрадиган бир аёл болалари билан бирга қўшиб кириб олди. Биз у қандай қилиб кириб олгани билан қизиқиб кўрсанимизда, у кампир уйи менга ташлаб кетган деб айтаяпти. Етти ёт бегона одам бошқа одамнинг уйига ана шундай тарзда кириб олишга ҳақлими?

З.МҲМИНОВА,
Тошкент шахри

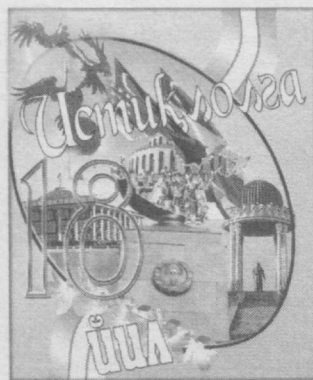
Ўзганинг уйига етти ёт бегона одам ҳам эгалик қилиши мумкин. Лекин бунинг учун қонуний асос бўлиши лозим. Мазкур ҳолатда вафот этган аёлининг сиз тилга олган аёлга ўз уйини васият қилган бўлиши мумкинлиги қонуний асос ҳисобланади. Агар бундай васиятнома бўлмаса, мазкур уйга бу аёлнинг кўчиб кириб яшашни ноқону-

ний бўлиб, суд томонидан мажбурий равишда чиқарилишига сабаб бўлади.

Фуқаролик кодексининг 1157-моддасида белгиланган тартибга кўра, агар қонун бўйича ҳам, васиятнома бўйича ҳам меросхўрлар бўлмаса ёхуд меросхўрлардан ҳеч қайсиси ворислик ҳуқуқига эга бўлмаса ёки уларнинг ҳаммаси ме-

росдан воз кечган бўлса, бундай мол-мулк эгасиз деб ҳисобланади. Бундай ҳолатда мерос мол-мулки очилган жойдаги маҳаллий давлат ҳокимияти органи ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органининг аризаси бўйича мерос очилган қондан эътиборан бир йил ўтганидан кейин суднинг қарори асосида эгасиз деб топилади. Агар мерос мол-мулкини ана шу давр ичида қўриқлаш ва бошқариб туриш билан боғлиқ харажатлар унинг қийматидан ошиб кетса, юқорида айтилган бир йиллик муддат ўтмасдан туриб ҳам бу мол-мулк эгасиз деб топилиши мумкин.

Эгасиз мол-мулк у турган жойдаги фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органига мулкка ўтади, бу орган мол-мулкдан кечган тақдирда, у давлат мулкига ўтказилади.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Бу борада жойлардаги прокуратура органлари фермер ва тadbirkорларга зарур амалий ёрдам кўрсатиб келмоқда.

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, прокуратура органлари ҳар доим мамлакатда қонунийликни таъминлаш, фуқароларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклашга ҳаракат қилиб келмоқда. Жумладан, Эллиққалъа туманидаги Янгиобод посёлқасида яшовчи аҳоли учун тегишли корхоналар томонидан ўтган йили умумий узунлиги 3840 метр

Саҳифамизда Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси органлари

ишлаш ва ўқиш жойларида қабул қилишга ҳам катта эътибор қаратиляпти. 2009 йилнинг 5 ойида прокуратура органлари ходимлари томонидан 1529 нафар фуқаро қабул қилинган, 806 та музрожат ҳал қилиниб, 176 таси қаноатлантирилган. 99 таси рад қилиниб, 531 кишига тушунтириш берилган.

Деҳқон-фермер хўжалиқларининг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоялаш, уларга ҳуқуқий амалий ёрдам кўрсатиш борасида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Масалан, прокуратуранинг аралашуви билан фермерларга 40 тонна минерал ўғит, 2 та техника ва 16,2 млн. сўмлик дебиторлик қарзи ундириб берилди. Шунингдек, ўтган йили жойларда фаолият кўрсатаётган биолобора-

Қўнғирот туманидаги "Аган" фермер хўжалиғи раисининг рухсатсиз хўжалиқининг банкдаги маблағидан 704,6 минг сўмини "Ислом Бабажан" фермер хўжалиғига, 1 млн. 279 минг сўмини "Қара жигит" фермер хўжалиғига ва 883,4 минг сўмини "Мауленберген Алакай" фермер хўжалиғига ўтказиб юборган. Мазкур ҳолат бўйича жиноят иши қўзғатилди ва "Микрокредитбанк"нинг Қорақалпоғистон филиали мансабдор шахсларига суд томонидан тегишли жазо тайинланди.

Жорий йилнинг ўтган даврида Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиғи билан

лар фаолиятига тўсқинлик қилишмоқда.

Жумладан, 2009 йил 21 январь кунги Кегейли туман давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Парахат Исаков, ўринбосари Муратбай Бердиниязовлар олдиндан жиноий тил бириктириб, тadbirkор сифатида давлат рўйхатидан ўтган Г.Ембергеновадан қатъий белгиланган солиқларни ундирмаслик эвазига 1 млн. сўмини, ушбу инспекциянинг

Республикамизда олиб борилаётган ижтимоий-иқтисодий сиёсатнинг, қабул қилинаётган қонунларнинг моҳиятини, прокуратура органларининг қонунийликни мустаҳкамлаш ва жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларга қарши кураш борасида амалга ошираётган ишлари оммавий ахборот воситалари орқали тарғиб қилишга катта эътибор қаратиб келинмоқда. Ҳозиргача бу борада 3 мингта яқин тadbirkор

МАҚСАД — ҚИШЛОҚ АҲЛИНИНГ ТУРМУШ ФАРОВОНЛИГИНИ ОШИРИШ

ичимлик сув қувури тортилиши лозим эди. Лекин прокуратура олиб бorgan мониторингда ушбу қувурнинг 1 млн. 467 минг 800 сўмлик 150 метри "Эллиққалъасувқурилиш" масъулияти чекланган жамияти ходимлари томонидан талон-торож қилинганлиги аниқланди. Ушбу ҳолат бўйича жиноят иши қўзғатилди.

Мониторинг давомида аниқланган қамчиликларни ўз вақтида бартараф қилиш чоралари кўрилди.

Жонли муқофотлар прокуратура халққа яқинлаштиришнинг муҳим воситасидир. Шу боис фуқароларга қўлай бўлиши учун ҳар бир прокуратура идорасида фуқароларни қабул қилиш жадваллари жойлаштирилган ва "007" рақамли ишонч телефони мунтазам ишлаб турибди.

Фуқароларни бевосита яшаш,

торияларга 22 та мотороллер ва бошқа керакли жиҳозларни олишда амалий ёрдам кўрсатилди. Бу ишлар ҳозирги кунда ҳам давом этмоқда.

Республика ва барча шаҳар, туман прокуратураларида ишбилармон ва фермерларни қўллаб-қувватлаш хоналари ташкил этилиб, тегишли қонунлар, фармон ва қарорлар, бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан таъминланди.

Фермерларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича олиб борилаётган ишлар давомида айрим банк ходимлари томонидан фермерларнинг фаолиятига ноқонуний аралашуш, уларнинг манфаатига зарар етказиш ҳолатлари аниқланди. Жумладан, "Микрокредитбанк"нинг Қорақалпоғистон филиали мансабдор шахслари мансаб мавқеини суиистеъмол қилиб,

ҳамкорликда барча туман ва шаҳарларда тadbirkорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга доир қонунлар ижроси юзасидан бевосита учрашувлар ўтказилди. Улар назорат-текширув органлари ходимлари ва республикада фаолият кўрсатаётган 21745 та хўжалик юртуви субъектнинг 17 мингдан зиёд вакиллари иштирокида ўтказилиб, уларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарилди.

Прократура органларининг аралашуви билан 15 нафар тadbirkорларнинг ҳуқуқлари тикланиб, муаммолари ҳал этилди.

Сир эмас, айрим назорат-текширув органлари ходимлари, яъни олдий тил билан айтганда "текширувчилар", шахсий манфаатларини кўзлаб, "чўнтагига мўмай дарома" топиш учун турли найранглардан тап тортмасдан тadbirkор-

бўлим бошлиғи Б.Палауниязов олган вақтида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари томонидан ушланган. Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, иш айблов ҳулосаси билан мазмунан қўриб чиқиш учун судга юборилган ва суд томонидан сулланувчиларга нисбатан тегишли қонуний жазо тайинланган.

Бундан ташқари, Нукус шаҳридан 220 км. узоқликда жойлашган Мўйноқ туманида яшовчи Б.Ерекеев, Хўжайли туманида яшовчи Б.Бекмурзаева ва Амударё туманида яшовчи Ж.Хўжаниёзовларнинг Республика прокуратурасининг "ишонч телефони"га ўз вақтида иш ҳақларини ололмаётганликлари бўйича келиб тушган хабари зудлик билан ҳал қилинди. Бунга ўхшаш мисолларни қўллаб келтириш мумкин.

ўтказилди. Жумладан, 1148 та давра суҳбати, 77 та конференция, 18 та семинар ташкил этилди. Матбуотда 95 та, радиода 195 та ва телевиденида 142 та чиқиш қилинди.

Ўтаётган ҳар бир кун бизни мамлакатимизнинг энг улуг айёмига тобора яқинлаштирмоқда. Барча юртдошларимиз қатори қорақалпоғистонликлар ҳам бу байрамни муносиб кутиб олишга қизгин тайёргарлик кўрмоқда. Тарихимизга зарҳал ҳарфлар билан битилган истиклолнинг ҳар бир йили сингари "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" ҳам юксалиши йили, халқимизнинг эзгу орзу-умидлари рўёбга чиқадиган йил бўлиб қолиши шубҳасиз. Юртбошимиз белгиллаб берган тараққиёт йўли, бунинг учун яратиб берилган кенг имкониятлар шундай дейишимизга асос бўлади.

Қишлоқ обод — юрт обод

Мамлакат тараққиёти, халқ фаровонлигида қишлоқларнинг, қишлоқ хўжалиқининг ўрни беқиёс. Чиндан ҳам қишлоқларнинг нечоғлик ободлигига қараб давлатнинг иқтисодий салоҳияти ҳақида тасаввур ҳосил қилиш мумкин.

Бугун юртимизда юз бераётган муҳим ўзгаришлар қишлоқларни ҳам четлаб ўтаётгани йўқ. Ҳатто баъзи жиҳатлари таққосласанда шаҳар ва қишлоқ орасидаги тафовут деярли йўқолиб бормоқда. Бу ҳол тараққиёт шаҳар ва қишлоқларни бирдай қамраб олаётганидан далолат беради.

Қишлоқларимизнинг тобора чирой очиб боришига юртбошимиз томонидан жорий йилнинг "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" деб эълон қилинганлиги асосий сабаб десак, янгиланмаймиз. Халқимиз азалдан меҳнатни инсон қадрини белгиловчи буюк омил деб билган. Бу тушунча асрлар оша тақомиллашиб, қадрият даражасига кўтарилган. Мазкур йилда эса ушбу қадрият яна бир қарра ўз исботини топмоқда. Жон томирлари қишлоққа туташ ҳар бир юртдошимиз унинг тараққиётига улуш қўшишга ҳаракат қилияпти.

Мамнуният билан айтиш мумкинки, йилнинг ўтган даври мобайнида Эллиққалъа туманида ҳам "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" давлат дастурини ижро этиш бўйича бир қанча ишлар амалга оширилди. Бу ҳақда сўз кетар экан, аввало туманининг барча хўжалиқларида ишчи гуруҳи ва вакиллар белгиланиб, овул фуқаролар йиғинлари раислари билан биргаликда мавжуд қамчиликларнинг бартараф этишга алоҳида эътибор қаратилганини эътироф этиш жоиз. Шундан кейингига қурилиш ва ободонлаштириш

ишларига бел боғланди. Ободонлаштириш аҳолини тўлиқ тоза ичимлик суви билан таъминлашдан бошланади. Туманимизда шу мақсадда Тозабоб овулининг Махтумқули, Халқобод, Тоза Амробоод, Маданият аҳоли пунктларида 5 километр, Қирққиз овулининг Қизил чорва аҳоли пунктида 3,7 километр узунликдаги ичимлик суви тармоғи тортилиши режалаштирилган бўлиб, ҳозирги кунда ишлар давом эттириляпти. Экологияни асраш, қолаверса, туман гўзаллигига гўзаллик қўиш мақсадида қишлоқ ҳудудларида 27 минг туپ тут қўчати, 15 минг дона япон сакуриси, минглаб мевали ва манзарали дарахт қўчатлари экилди. Туман маркази — Бўстон шаҳрида 10 минг туپ мевали ва 2500 туپ манзарали дарахт ниҳоллари, 5 минг дона гул қўчати экилди.

Эллиққалъада қурилиш ишлари ҳам яхши йўлга қўйилган. Режалар улкан. Дастурга мувофиқ жорий йилда 13 та мактаб капитал реконструкция қилиниб, 6 тасининг капитал, 1 тасининг жорий таъмирланиши кўзда тутилган. Сув спортга қизиқувчи ёшлар учун 1 та замо-

навий ёпиқ бассейн қурилмоқда.

Иш бор жойда хато бўлиши табиий. Аммо хато атайин қилина, сурункали тус олга хавфлидир. Бу каби хатоларнинг олдини олишга катта эътибор қаратилмоқда.

Эллиққалъа туман прокуратураси томонидан ўтган ярим йил давомида қишлоқ хўжалиғига оид қонунлар ижроси юзасидан 15 та текшириш ўтказилиб, натижасига кўра 502 та прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди. Йўл қўйилган қонунбузилишларни бартараф этиш бўйича 1 та протест, 16 та тақдимнома киритилди. 435 нафар шахс огоҳлантирилди. 7 киши интизомий, 41 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилди.

Фуқароларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш — устувор вазифамиз. Бу ҳар биримизнинг зиммасига улкан масъулият юклайди. Халқимиз азалдан бунёдкор халқ. Бунди Бўстон шаҳрининг қисқа даврда бунёд этилганлиги, сўнгги йилларда аҳоли турмуш даражасини юксалтириш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли ишлардан ҳам билиб олиш мумкин.

Истиқлөл берган имкониятдан фойдаланиб тараққиётнинг 18-довонидан ошаётган халқимиз фарзанди эканлигидан фخرланаман. Тарихан қисқа фурсат ичида асрларга татигулик ишларни амалга оширган халқимиз ҳали бундан ҳам улкан ютуқларни қўлга киритишга ишончимиз комил.

Савит ИМАТОВ,
Эллиққалъа туман прокурори

ЎЗБЕКИСТОН

*Шундайин бу ажиб бир боғ,
Тавсиф этиб тўймам бироқ,
Фарзандим деб очар қучоқ,
Ўзга эмас, ўз жонимсан,
Гўзал Ўзбекистонимсан.*

*Гуллаб ётар Тошкентимиз,
Шарқдаги зўр дарбандимиз,
Йўллар туташган кентимиз,
Мағрибдан ва Машриқдан,
Йўловчилар тинмай оққан.*

*Яхши ишдир жаҳон кезмоқ,
Кўзинг билан қўриб, сезмоқ,
Меҳмон учун фидо ўзбек,
Меҳмон кутмиш шарҳдор бул,
Мисли гулдай яшнар кўнгли.*

*Сафар чикқан, эй биродар,
Йўл билмас деб олма хатар,
Юртан севган ўзбекдан гар,
Камроқ севсам бу ўлкани,
Қорақалпоқ дема мани.*

Ибройим ЮСУПОВ,
Ўзбекистон ва
Қорақалпоғистон халқ шоири,
Ўзбекистон Қаҳрамони

O'ZBEKISTON

Хурматли телеомоивонлар!
Профиланга муносибати билан душанба, 6 июль "O'zbekiston" телерадиоканали ўз кўрсатувларини соат 14.55дан бошлади.

14.55 Кўрсатувлар дастури.
15.00 "Толқин".
15.40-20.05 "Қирол Сажан". Т/с.
16.15 2009 йил - Қишлоқ таракқиёти ва фаровонлиги йили. "Қишлоқ ҳаёти".
16.45 "Бир кун".
17.00 "Ахборот".
17.10-20.00, 20.50, 22.50 ТВ - анонс.
17.15 "Ҳаёт ва қонун".
17.35 "Эрталаблар - яхшиликка етаклар".
17.55 "Сизнинг адвокатингиз".
18.00 "Олтин мерос".
18.05 Т/с "Меҳрободан чаён".
18.50, 05.55 "Очқу".
19.00 "Агар сиз...".
19.20 "ТВ - шифокор".
19.25, 19.55, 20.55 Ўнлавлар.
19.30 "Ахборот". Т/с.
19.45 "Ватанимни қуйлайман".
20.00 "Ахборот".
21.30 Тошкент - 2200. "Бокий Тошкент".
21.50 "Оқшом". Б/ф. 1-қисм.
22.45 "Иқлим".
22.55 "Шаҳарлик фаришта" Т/с.

23.45 - 23.55 Тунги наволар. "Uzbekistan".
23.55 Кўрсатувлар дастури.
24.00 "Хонатлас афсонаси".
00.45 "Юртим бўлбад" дастури.
01.00 "Дўтор сирлари".
01.00 "Ахборот". Т/с.
01.30 "Ёшлар майдон".
02.00 - 4.00 "Маънавият" дастури.
04.00 "Ахборот".
04.30 ТВ - анонс.
04.35 "Оталар сўзи - ақлининг қизи".
05.45 - 05.55 Тонгги наволар.

YOSHILAR

06.55 "Yoshlar" салони.
07.00, 14.30 "Ёшлар майдон".
07.35 "Эрталаблар - яхшиликка етаклар".
08.20 "Тасвир ва таассурот".
08.40 "Умр баҳори".
09.00, 21.05 "Шероҳи". Т/с.
09.50 "Тошкент музейлари".
10.15 "18 ёшнинг муқаббали".
10.40 "Давр".
10.50 "Кавитон Крос". Б/ф.
11.20 "Чемпион".
11.40 Тошкент - 2200 ёшда:
12.00 "Ёшлар салони".
12.10 "Дилназ". В/ф.
12.55 "Истиқлол шуқуи".
13.00 "Қамолот".
13.10, 16.10 "Даврининг боласи".
13.20 "Мультипанорама".

6-IYUL

Dushanba

13.30 "Тошкент таронаси".
13.40 "Самарқанд жаҳонгир".
14.20 "Олтин тупроқ".
15.00 "Ҳаётбахш наволар".
15.10 "Тошкент-2200".
15.30 "Айиқча Гами". Х/ф.
15.55 "Истиқлол шуқуи".
16.00 "Давр".
16.20 "Қувноқ ўрмонча".
16.30 "Айиқча Гами". М/ф.
16.50 "Афсона ва ҳақиқат".
17.40 "Тошканди азиям".
17.45 "Ҳаёт зами".
18.00 "UzEx".
18.10 "Меҳмонжонлардан айланай". Т/с.
18.50, 21.55 "Ватан меҳри".
19.00, 22.00 "Давр".
19.30 "Ҳақиқу". Т/с.
20.20 "Автоматлар".
20.40 "Уштин кунлар".
22.30 Кинолослика: "Биринчи қалдирғон".
23.45 "Юрт тинчилиги".

TOSHKENT

7.20 Кўрсатувлар тартиби.
7.25, 13.00 "Салом, Тошкент".
8.25 "Сирит-Саморон оғи". М/ф.
9.40, 17.45 "Карвонсарой".
9.50 "Қўнғирчоқ театри сирла-

ри". Т/ф.
10.15, 12.00, 14.50, 18.25, 19.45, 20.20, 21.50 "Анонс".
10.20, 21.20 "Тошкент-2200".
10.25 Ўзгаш таътил кунларида:
"Қўқ қуш". Б/ф.
12.05 "Занона дурдонаси". Х/ф.
12.35 "Саргузаштлар ороли".
14.00 "Дунё" телерадиостан-
14.55 "Ягонаман, Тошкентим!".
15.00, 18.20, 21.30 "Поитхат".
15.20 "Қусто командаси". Х/ф.
16.10 Ўзгаш таътил кунларида:
"Осмондаги болалар". Б/ф.
17.35 "Ака-ука Гриммлар". М/ф.
17.55, 21.55 "Телекурёр-маркет".
18.15 Тошкент шаҳрининг 2200 йиллигига: "Тошкентнинг илм масканлари".
18.50 "Муҳаббат қаваси". Т/с.
19.40 Бизнес-Поитхат".
19.50 "Саломат бўлинг!". Т/с.
20.00 "Поитхат". Т/с.
20.25 "Айиқча Гами". Т/с.
21.00 "Аёл қалби".
21.25 "Уйларим".
22.20 "Қино SMS со звездрами".
22.15 "Қино SMS со звездрами".
22.15 "Қино SMS со звездрами".

7.00 "Бодаре утро".
8.00 "Талкин".
8.35 "Малахов +".
9.30 "Версия".
10.05 "Фазовий футбол". М/с.

10.30 Бокс.
11.35 "Виллоят спорти".
12.35 "Профитинг".
13.30 - 14.20 Виллоят. Мировая лига.
18.00 "Тет-а-тет".
18.10 "Баркамол авлод".
18.30 "Ҳабарлар" (рус).
18.55 "Қири маскарбоз". М/ф.
19.10 "АЗИЯ ЛОТО".
19.55 Стендовая стрельба.
20.25 Велоспорт "Тур де Франс".
20.55 "Футбол шарқи".
21.30 "Ҳабарлар" (узб).
21.55 Теннис. Уимблдон турнири.
23.30 Биринчи Осиё ёшлар ўйинлари қуналдиги.
24.00 "Тунингиз осуда бўлсин!".

TV-MARKAZ

07.00, 08.30, 10.30, 13.20, 15.00, 17.00 Ўзбек наволари.
08.00 Т/с "Жассига ўхшаши йўқ".
09.30 "Сериал "Қайл ХУ".
11.30 Х/ф "Прямой контакт".
14.20 Prime time (рус).
14.30 "Премьера" (рус).
15.30 "Мультиблани".
17.30 "Қинокурёр".
18.00 Ўзбек наволари.
19.00 Т/с "Софлик" 1-қисм.
20.00 Ўзбек наволари.
21.30 Комедия "За бортом".
23.35 Миксер.

ХОТИНИГА ГҲЛ...

Туркиянинг Диёрбакир шаҳрида истикомат қилувчи Хайритдин Четинташ энди ҳар ҳафта хотинига бир даста гүл совға қилади.

22 июнь кунин Диёрбакир шаҳрининг жиноят ишлари бўйича биринчи босқич суди шундай ҳукм чиқарди. Бундан ташқари, Четинташ ҳар кунин ўн яшар ўғлига қизик китоблардан парчалар ўқиб бериши керак. Гап шундаки, Четинташнинг хотини судга муурожаат қилиб, эри уни ва ўн ёшли ўғлини узлуксиз калтаклашини, боланинг тарбияси билан умуман шуғулланмаслигини баён қилган. Аёлнинг шикоятини инобатга олинди. Эонинг "ҳар кунин эшшакдай ишлаб, чарчаб келаман. Улар билан ҳатто гаплашишга ҳам ҳолим етмайди", деган вай-қорсонлари без-тоҳим қолдирилди. Аниқланишича, Хайритдиннинг иккинчи оиласи ҳам бўлиб, барчаси бир уйда яшабди, шу сабабдан биринчи хотин "каттарок ҳовли сотиб ол, жуда сикилиб қолди", деб вайсагани-вайсаган, Хайритдин эса бунга чидай олмай, уни қарсиллатиб солар экан. Судда у биринчи хотинига ҳеч қачон гүл совға қилмаганилигини, уларга нисбатан бироз қаттиққўл бўлганилигини тан олган. Ҳар ҳолда иккита хотиннинг бошини қўшиб, турмуш кечириш осон эмас. Аммо барибир суднинг гапи гап.

Хайритдин беш ой давомда ҳар ҳафта биринчи хотинига бир даста гүл совға қилади. Ҳар қанча чарчаган бўлишига қарамадан, ўғлига ҳар кунин қизик китоблар ўқиб беради. Суд ҳукмини бажармаганлиги бонс турмага кетишдан қўра шуниси маълумқуд-да.

МУШУҚЛАР ВА ИТЛАРГА ҚАРШИ

"Укртатнефть" компаниясининг Кременчугдаги нефтни қайта ишлаш заводи ишчилари завод ҳудудида ин қурган барча мушуклар ва итларни "депортация" қилди. Улар завод ҳудудида ҳоз берган бир неча фалокат туғайди шундай йўл тутишга мажбур бўлишди. Заводнинг бош инженери Валерий Бердяевнинг айтишича, мушуклар туғайли қоз берган биринчи фалокатдан кейин мушуклар кириши мумкин бўлган барча эшиклар ёпиб қўйилган, бир қанча мушуклар завод ҳудудидан ташқарига қувиб чиқарилган эди. Завод раҳбариятининг янада қаттиқроқ чоралар қўришига эса иккинчи каттарок фалокат сабаб бўлди. Бунда корхонанинг 11 та объекти тўхтаб қолди. Насос қурилмаси ишдан қикди, бир неча компьютер қуйиб кетди, лаборатория ускуналари ишламай қолди, ҳеҳларга тоза ҳаво киритиладиган вентиляция қурилмалари қуйиб қолди. Бердяевнинг айтишича, объектлардан бирида яшаган ва қувиб чиқарилган мушук уч марта қайтиб келган. Охириги мартасида электр симларини бир бирига теккизиб қисқа туташув юзага келтириб, бир неча ускуна ишдан қикрган, ўзи ҳам қуйиб кетган. "Депортация" қилинган, яъни қувиб чиқарилган бошқа итлар ва мушуклар яна эски маконларига қайтиб келаяптими, йўқми, бу ҳақда "Новини Полтавини" ахборот агентлигини лом-лини дегани йўқ.

РОССИЯ

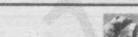
04.00, 08.05 "Доброе утро".
08.00, 11.00, 14.00, 02.00 Новости.
08.30 Малахов +
09.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.15 Т/с "Агент национальной безопасности".
12.20 "Детективы".
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.15 "Хочу знать".
14.50 "Давай поженимся".
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости.
17.20 Т/с "След".
18.05 "Жди меня".
18.55 Т/с "Обручальное кольцо".
20.00 "Время".
20.30 Т/с "Морской патруль".
21.35 "На все ради любви".
22.35 Ночные новости.
22.55 "Секретарши".
00.00 Х/ф "Жестокый захват".
01.40, 02.05 "Триллер. Демьоны прошлого".

4.00 "Доброе утро, Россия!".
7.55, 11.05, 13.40 Х/ф "Двенадцать стульев".
9.50, 16.50 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 13.20 "Местное время. Вести - Москва".
10.50 М/ф "Верните Рекса".
16.25 "Местное время".
17.00 Т/с "Однажды будет любовь".
18.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть".
20.30 "Местное время. Вести".
19.50 "Спокойной ночи, малыши!".
20.00 Т/с "Вызов". "Корабль-призрак".
21.45 Д/ф "Подстрочник".
22.35 "Вести +".
0.15 Х/ф "Камуфляж".
0.15 Х/ф "Долгая дорога в дюнах".

5.00 "Сегодня утром".
7.05 Т/с "Лебединый рай".
8.00 "Календарный вопрос".
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 22.00 "Сегодня".
9.25 "Чрезвычайное происшествие".
11.00 "Суд присяжных".
12.35 Т/с "Возвращение Мухомора".
14.30, 17.30 "Чрезвычайное происшествие. Обзор".
15.30 Т/с "Улицы разбитых фонарей".
18.30 Т/с "Правило лавиринта".
20.15 Т/с "Псевдоним "Альбион" 2".
21.10 "Очная ставка".
22.20 Т/с "Охотные гарни".
23.15 "Школа злополосов".
Ф. Бондарчук.
0.10 "Охотные гарни".
0.45 Боевик "Туннель".
0.40 "Особо опасен!".
3.20 Т/с "Холм одного дерева".
4.10 Т/с "Аэропорт".
5.00 За секунду до катастрофы.

6.00, 8.30 М/ф.
6.30 М/с "Секретные материалы псов-шпионов".
7.00 М/с "Приключения мультяшек".
7.30 М/с "Озорные анимашки".
8.00 М/с "Кураж - трусливый пес".
8.30 "Упс!".
9.25 Д/ф "Разрушители мифов".
10.15 Х/ф "Ледниковый удар".
12.15 Сигнал бедствия.
12.15 "Голоса из прошлого".
13.30 "Санкт-Петербург. Обводный канал".
14.15 Х/ф "Библиотекарь".
15.15 Т/с "Вавилон 5".
17.05, 0.00 Т/с "Психолог".
18.00 Т/с "Кости".
19.00 Д/ф "Тайные знаки".
Екатерина II. Поединки с магией".
20.00 Д/ф "Затерянные миры. Корабль-призрак".
21.00 Х/ф "Гидра".
23.00 Т/с "Звездные врата".
Профилактика.

5.00, 1.00 "Клуб детективов".
5.55 "Музыка".
6.00, 7.30 М/ф.
7.30 "Тысяча мелочей".
8.00, 13.00, 20.00 "Вне закона".
8.30, 15.00 Т/с "Морская полиция: Спецотдел 3".
9.30 Х/ф "Тройной прыжок".
11.30, 18.30 "Самое смешное видео".
12.00, 16.00 "Судебные страсти".
13.30, 17.00, 20.30 Т/с "Безмолвный свидетель".
14.00 Т/с "Смешки 2", 4 с.
15.00 Т/с "Линия защиты".
19.00, 19.30 "Брачное чтиво".
22.00 Т/с "Смешки 2", 7 с.
22.00 Т/с "Закон и порядок. Преступное намерение 6".
23.00 "Брачное чтиво. Для взрослых".
23.00 "Голые приколы".
3.00, 3.20 Д/с "Безумства хитрейших".
3.45 Т/с "Диагноз: Убийство".

O'ZBEKISTON

05.55 Кўрсатувлар дастури.
06.00, 12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!".
07.00 "Иқлим".
07.05 "Изор".
07.10 "Тепар".
07.30 "Раксинг: сирли олами".
08.00 "Ахборот".
08.30 "Экспедиция".
09.20 - 10.20 "Маънавият" дастури.
10.20 "Бизнинг кулбона".
10.30, 14.15, 15.55, 16.55, 17.10, 18.50, 20.00, 20.50, 22.50 ТВ - анонс.
10.35 Самарқанд виллоят телерадиоканали намойиш эфирини:
2. "Доброут калы".
10.55 "Сизнинг адвокатингиз".
11.00, 14.00, 17.00, 21.00 "Ахборот".
11.10, 19.20 "ТВ - шифокор".
11.15, 20.05 "Қирол Сажан". Т/с.
11.50 "Ахборот".
12.55, 18.05 Т/с "Меҳрободан чаён".
13.40 "Ака-ука Гримм эрталаблари". М/с.
14.20, 24.00 "Ойдин қайт". Токшоу.
15.05 "Олам ва одам" дастури.
"Фантастик ҳайвонлар оловчилари".
16.00 "Тезкор ҳабарлар".
16.10 "Опера хонадалари қуйлайди".
16.25 Тошкент - 2200. "Тошкент фаввалария".
16.40, 16.40 "Икки дарё оралиғида".

17.15 "Худудлар ҳаёти".
17.35 "Эрталаблар - яхшиликка етаклар".
17.55 "ТВ - бизнес ҳабарлари".
18.00 "Олтин мерос".
18.55 "Минг бир ривоят".
19.00, 05.30 "Навоийнинг ағла".
19.25, 19.55, 20.55 Ўнлавлар.
19.30 "Ахборот". Т/с.
20.45 "Ватанимни қуйлайман".
21.30 "Одамлардин бери".
21.50 "Оқшом". Б/ф. 2-қисм.
22.50 "Шаҳарлик фаришта". Т/с.
23.45 - 23.55 Тунги наволар.
23.55 Кўрсатувлар дастури.
00.45 "Юртим бўлбад" дастури:
01.00 "Ахборот". Т/с.
01.30 "Ёшлар майдон".
02.00 - 4.00 "Маънавият" дастури.
04.00 "Ахборот".
04.30 "Тепар".
04.50 - 5.55 Тонгги наволар.

YOSHILAR

06.55 "Yoshlar" салони.
07.00, 14.30 "Ёшлар майдон".
07.35 "Эрталаблар - яхшиликка етаклар".
08.20 "Тасвир ва таассурот".
08.40 "Умр баҳори".
09.00, 21.05 "Шероҳи". Т/с.
09.50 "Тошкент музейлари".
10.15 "18 ёшнинг муқаббали".
10.40 "Давр".
10.50 "Кавитон Крос". Б/ф.
11.20 "Чемпион".
11.40 Тошкент - 2200 ёшда:
12.00 "Ёшлар салони".
12.10 "Дилназ". В/ф.
12.55 "Истиқлол шуқуи".
13.00 "Қамолот".
13.10, 16.10 "Даврининг боласи".
13.20 "Мультипанорама".

7-IYUL

Seshanba

10.30 "Кавитон Крос". Б/ф.
11.40 "Автоматлар".
11.40 2009 йил - Қишлоқ таракқиёти ва фаровонлиги йили: "Қишлоқ таракқиёти".
12.00 "Ёшлар байми".
12.10, 19.30 "Ҳақиқу". Т/с.
12.55 "Истиқлол шуқуи".
13.20 "Миллий мультфильм".
13.30 "Тошкент таронаси".
13.40 "Ватанпарвар".
14.20 "Олтин тупроқ".
14.30 "Ҳаётбахш наволар".
15.10 "Тошкент-2200".
15.30 "Айиқча Гами". М/ф.
15.55 "Камалат жилваси". Х/ф.
15.55 "Истиқлол шуқуи".
16.20 "Навоий набиларлари".
16.30 "Айиқча Гами". М/ф.
16.50 "Афсона ва ҳақиқат".
17.40 "Уштин издошлари".
17.50 "Ёшлар ва таълим".
18.50, 21.55 "Ватан меҳри".
19.00, 22.00 "Давр".
20.20 "Келажак эгалари".
20.30 "Навбатчи".
20.40 "Уштин кунлар".
22.30 Кинолослика: "Олмазор".
23.45 "Юрт тинчилиги".

TOSHKENT

7.20 Кўрсатувлар тартиби.
7.25, 13.00 "Салом, Тошкент".
8.25, 19.40 Бизнес-Поитхат".
8.30, 18.50 "Муҳаббат қаваси". Т/с.
9.20, 17.45 "Карвонсарой".

9.30, 15.00, 18.30, 21.30 "Поитхат".
9.40, 11.30, 18.25 "Тошкент-2200".
9.50, 11.35, 14.50, 20.20, 21.50 "Анонс".
9.55, 21.25 "Уйларим".
10.00, 17.55, 21.55 "Телекурёр-маркет".
10.20 "Саломат бўлинг!". Т/с.
10.30, 20.00 "Поитхат". Т/с.
10.40 "Милларот". Т/с.
11.10 "Аёл қалби".
11.40 "Бошлангиз излаб". Б/ф.
14.00 "Дунё" телерадиостан-
14.55 "Ягонаман, Тошкентим!".
15.20 "Қусто командаси". Х/ф.
15.30 "Ака-ука Гриммлар". М/ф.
16.10 Ўзгаш таътил кунларида:
"Осмондаги болалар 2". Б/ф.
17.35 "Ака-ука Гриммлар". М/ф.
18.15 "Химия".
19.45 "Истеъдод".
20.25 "Айиқча Гами". Т/с.
21.00 "Репортаж". Т/с.
21.10 Тошкент шаҳрининг 2200 йиллигига: "Тошкентнинг илм масканлари".
22.15 "Қино SMS со звездрами".
22.20-23.50 "Қол эоптхоник". Х/ф.

7.00 "Бодаре утро".
7.50 "Тет-а-тет".
8.00, 18.30 "Ҳабарлар" (рус).
8.20 "Малахов +".
9.05 "Фазовий футбол". М/с.
9.30, 21.30 "Ҳабарлар" (узб).
9.55 Бокс. Ўзбекистон биринчилиги.
11.00 Белбоғли кураш. Ўзбекистон биринчилиги.
11.30 "Футбол шарқи".
12.00 Футбол. Мавсумнинг энг яхши учрашувлари.
13.35 - 14.25 Виллоят. Мировая лига.
18.00 "Халқ ўйинлари".
18.10 "Баркамол авлод".
18.55 Стендовая стрельба.
19.25 Велоспорт "Тур де Франс".
19.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Бунёдкор" - "Насаф".
22.10 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Пахтакор" - "Бухоро".
23.45 Биринчи Осиё ёшлар ўйинлари қуналдиги.
24.00 "Тунингиз осуда бўлсин!".

TV-MARKAZ

07.00, 07.40, 08.30, 10.30, 13.35, 15.00, 18.10 Ўзбек наволари.
07.30 Prime time (рус).
08.00 Т/с "Жассига ўхшаши йўқ".
09.30 Т/с "Софлик".
11.30 Х/ф "За бортом".
14.30 "Ланнат Макон".
15.30 "Мультиблани".
17.00 "Baby tota Landhya".
17.30 "Премьера (узб)".
18.00 Prime time (рус).
19.00 Т/с "Софлик" 2-қисм.
20.00 Ўзбек наволари.
20.30 "Сериал "Қайл ХУ".
21.30 Х/ф "Путь войны".
23.20 Миксер.
3.45 Т/с "Детектив Наш Бридхес".

04.00, 08.05 "Доброе утро".
08.00, 11.00, 14.00, 02.00 Новости.
08.30 Малахов +
09.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.15 Т/с "Агент национальной безопасности".
12.20 "Детективы".
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.15 "Хочу знать".
14.50 "Давай поженимся".
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости.
17.20 Т/с "След".
18.05 "Жди меня".
18.55 Т/с "Обручальное кольцо".
20.00 "Время".
20.30 Т/с "Морской патруль".
21.35 "На все ради любви".
22.35 Ночные новости.
22.55 "Секретарши".
00.00 "Масковка".
00.35, 02.05 Комедия "Гуру".
02.20 Т/с "Богатство".

4.00 "Доброе утро, Россия!".
7.55 "Смерти нет. Тайна академича Бектеева".
8.50, 10.55 Т/с "Улицы разбитых фонарей".
9.50, 16.50, 3.45 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 13.20 "Местное время. Вести - Москва".
10.50 М/ф "Миссис Укус и Мистер Укус".
12.00 Т/с "Гонимая за счасть".
13.40 Т/с "Возвращение Турецкого".
14.35 "Суд идет".
15.30 "Кулиги и партнеры".
16.25 "Местное время. Вести - Московская область".
17.00 Т/с "Однажды будет любовь".
18.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть".
19.30 "Местное время. Вести".
19.50 "Спокойной ночи, малыши!".
20.00 Т/с "Вызов". "Корабль-призрак".
21.45 Д/ф "Подстрочник".
22.35 "Вести +".
0.15 Х/ф "Камуфляж".
0.15 Х/ф "Долгая дорога в дюнах".

5.00 "Сегодня утром".
7.05 Т/с "Лебединый рай".
8.00 "Календарный вопрос".
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 22.00 "Сегодня".
9.25 "Чрезвычайное происшествие".
11.00 "Суд присяжных".
12.35 Т/с "Возвращение Мухомора".
14.30, 17.30 "Чрезвычайное происшествие. Обзор".
15.30 Т/с "Улицы разбитых фонарей".
18.30 Т/с "Правило лавиринта".
20.15 Т/с "Псевдоним "Альбион" 2".
21.10 "Очная ставка".
22.20 Т/с "Охотные гарни".
23.15 "Школа злополосов".
Ф. Бондарчук.
0.10 "Охотные гарни".
0.45 Боевик "Туннель".
0.40 "Особо опасен!".
3.20 Т/с "Холм одного дерева".
4.10 Т/с "Аэропорт".
5.00 За секунду до катастрофы.

6.00, 8.30 М/ф.
6.30 М/с "Секретные материалы псов-шпионов".
7.00 М/с "Приключения мультяшек".
7.30 М

UZBEKISTON

05.55 Кўрсатулар дастури.
06.00, 12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
07.00, 12.50, 22.30 "Йўлим".
07.10 Театр. "Ҳаёт эшик ортида".
07.50, 18.00 "Олтин мерос".
08.00 "Ахборот".
08.30, 15.30, 17.10, 20.00, 20.50, 22.35 ТВ - анонс.
08.35 "Экспедиция".
09.20 - 10.20 "Меланже" дастури.
10.20 "Болалар дуниси".
10.40 "Талимга эътибор - келажакка эътибор".
11.00, 14.00, 17.00, 21.00 "Ахборот".
11.10, 19.20 "ТВ - шифокор".
11.15, 20.05 "Қирол Секин". Т/с.
11.50 "Ғулар жойбаси".
12.55 Т/с "Меҳробдан чайн".
13.40 "Ака-ука Гримм эртаклари". М/с.
14.00 "Ҳонадон".
14.40 "Олис келажакдаги ёшайи олам".
15.35 "Минг бир ривоят".
15.40 "Оталар сўзи - ақлдан кўзи".
16.40, 05.15 "Икки дара брадирларда".
17.15 "Саломатлик дастури".
17.35 "Эртаклар - ахшиликка етаклар".
17.50 "Сезнинг адалдингиз".
18.05 "Йўловчи". Б/ф.
18.55 "Минг бир ривоят".
19.00 "Ҳидоят сари".

РОССИЯ

04.00, 08.05 "Доброе утро".
08.00, 11.00, 14.00 Новости.
08.30 Малахов +
09.30 Малахов приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.15 Т/с "Агент национальной безопасности".
12.20 "Детективы".
13.00 Другие новости.
13.05 Понять. Простить.
14.15 "Хочу знать".
14.50 "Давай поженимся!".
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости.
17.20 Т/с "След".
18.05 "Плюс говорят".
18.55 "Путь чудес".
20.00 "Время".
20.30 Х/ф "Кинг-Конг".
23.35 Х/ф "Вышибалы".
23.35 Х/ф "Тони".
03.10 Триллер "Соперница".

UZBEKISTON

05.55 Кўрсатулар дастури.
06.00, 12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
07.00, 13.00 "Йўлим".
07.05, 11.55, 14.15, 17.45, 20.00, 21.35, 23.35 ТВ - анонс.
07.10 Театр. "Ҳаёт эшик ортида".
07.50 "Олтин мерос".
08.00 "Ахборот".
08.35 "Барток". М/ф.
09.35 "Музыка дуниси".
09.55 "Минг бир ривоят".
10.00 "Ҳидоят сари".
10.20 "Ғафликчи 2. Давр".
11.00 "Оналар мактаби".
11.20, 20.05 "Қирол Секин". Т/с.
11.35 "Чамқоқ чамқоған тунда". Б/ф.
13.35 "Юртим бўйлаб" дастури.
14.00 "Ахборот".
14.20 "Азизим".
14.50 "Сексгар кизча". Б/ф.
16.25 "Эртаклар - ахшиликка етаклар".
16.40 "Юртим бўйлаб" дастури.
17.10 "Назм ва наво".
17.50, 05.15 "Рангин дунё".
18.10 "Саломатлик сирлири".
18.30 "Оқиш".
18.40, 23.55 "Оқиш дарс". Токшоу.
19.20 "ТВ - шифокор".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 "Эълонлар".
19.30 "Ахборот". Т/с.

РОССИЯ

05.00, 09.00, 11.00 Новости.
05.10 Х/ф "В стреляющей глуши".
06.40 Х/ф "Дамы приглашают кавалеров".
08.00 "Слово пастыря".
08.15 "Здоровье".
09.20 Смена.
10.00 "Юдмила Зыкина. Я недолюблю...".
11.10 "Внутри землетрясения".
12.10 Х/ф "Кинг-Конг".
15.15 Х/ф "Приходите завтра".
17.05 Розыгрыш. Лучшее.
18.15 Т/с "Личная жизнь доктора Солтанов".
20.00 "Время".
20.15 Х/ф "Деревенская комедия".
21.20 "Приют комедиантов".
23.05 Х/ф "Бриллиантовый полицейский".
00.45 Х/ф "Спроси у пили".
02.45 Триллер "Комната".
04.05 "Рожденные жить".

10-YUL

Juma

11.40 "Яшаш сирлири".
12.00 "Эшлик байзи".
12.10, 19.30 "Хаққуш". Т/с.
12.55 "Истиклол шукухи".
13.20 "Миллий мультфильм".
13.30 "Тошкент таронаси".
13.40 "Бир сам остида".
14.20 "Олтин тупрок".
15.00 "Ҳайбатхон наволар".
15.10 "Тошкент-2200".
15.15 "Ҳаётхон афсонаси". Х/ф.
15.55 "Истиклол шукухи".
16.20 "Кувноқ ўрмонча".
16.30 "Айиша Гамил". М/ф.
16.50 "Афсона ва аждаркат".
17.40 "Ешлар ва талим".
17.50 "Келажак эгалари".
18.00, 21.55 "Ватан меҳри".
19.00, 22.00 "Давр".
19.50 "Ҳаётхон наволар".
20.40 "Ҳаётхон наволар".
22.30 Киноклассика: "Ажойиб халлабаст".
23.50 "Юрт тинчлиги".

TOSHKENT

7.20 Кўрсатулар тартиби.
7.25, 13.00 "Салом, Тошкент!".
8.25, 19.40 Бизнес-Пойтахт".
8.30, 18.50 "Муҳаббат қараси". Т/с.
9.20, 17.45 "Карвонсарой".
9.30, 15.00, 18.30, 21.30 "Пойтахт".
9.40 "Маърифат фидойилари".

9.55 "Ҳайларим".

10.00, 17.55, 21.55 "Телекур-ер-маркет".
10.20 "Репортаж".
10.30, 20.00 "Пойтахт". Т/с.
10.40 "Милларос". Т/с.
11.10, 17.25, 20.20, 21.50 "Анонс".
11.15 "Премьера".
11.20 "Тоғир ва Зухра". Б/ф.
14.00 "Дунё" теледастури.
14.50, 17.30, 19.45 "Тошкент-2200".
14.55 "Ягонаман, Тошкентим!".
15.20 "Қусто командиси". Х/ф.
16.10 "Иқтисод-рево". Т/с.
16.20 "Эгиз таътиб кунларида: Ёшнинг илғири". Б/ф.
17.35 "Ака-ука Гриммлар". М/ф.
18.15 Тошкент шахрининг 2200 йиллиги: "Менинг шахрим".
19.50 "Саломат бўлинг!".
20.25 "Айишк ёлгон". Т/с.
21.00 "Интервью".
21.00 "Эртанинг эгалари".
22.15 "Кино SMS со звездами".
22.20 - 23.40 Индийское кино: "Предчувствие любви". Х/ф. 1-кисм.

SPORT

7.00 "Бодрое утро".
7.50 "Халқ ўйинлари".
8.00, 18.30 "Хабарлар" (рус).
8.20 "Малахов".
9.05 "Соғлом оила".
9.30, 21.30 "Хабарлар" (узб).

TV-000

DTV

5.00, 1.00 "Клуб детективов".
5.55 "Музыка".
6.00-7.30 М/ф.
7.30 "Тысяча мелочей".
8.00, 13.00, 20.00 "Вне закона".
8.30, 15.00 Т/с "Морская полиция: Спецотдел 4".
9.30 Х/ф "Вам задание".
11.30, 18.30 "Самое смешное видео".
12.00, 16.00 "Судебные страсти".
13.30, 17.00, 20.30 Т/с "Безмолвный свидетель".
14.00 Т/с "Сыщики 2", 10 с.
17.30, 0.00 Т/с "Линия защиты", 9 с.
19.00, 19.30 "Брачное чтиво".
21.00 Т/с "Сыщики 2", 11 с.
22.00 Т/с "Закон и порядок. Преступное намерение 6".
23.00 "Брачное чтиво. Для взрослых".
23.30 "Голые приколы".
3.00 Т/с "Детектив Наш Бриджес".

11-YUL

Shanba

13.20 "Миллий мультфильм".
13.30 "Тошкент таронаси".
13.40 "Табаассум қил!".
14.20 "Олтин тупрок".
14.50 "Ҳайбатхон наволар".
15.10 "Тошкент-2200".
15.15 "Таранним".
15.55 "Истиклол шукухи".
16.20 "Болалар табассуми".
16.30 "Айиша Гамил". М/ф.
16.50 "Сувни асрани".
17.00 "Эртаклар оламида".
18.25 "Оила - меҳр булоғи".
18.50 "Ватан меҳри".
19.00, 22.00 "Давр".
19.30 "Хаққуш". Т/с.
20.20 "Айланай...".
20.40 "Ҳаётхон наволар".
22.30 Жаҳон киноси: "Махфий топшириқ".
24.00 "Юрт тинчлиги".

TOSHKENT

7.20 Кўрсатулар тартиби.
7.25, 13.00 "Салом, Тошкент!".
8.25, 19.40 Бизнес-Пойтахт".
8.30, 18.50 "Муҳаббат қараси". Т/с.
9.20, 17.45 "Карвонсарой".
9.30, 18.30, 21.30 "Пойтахт".
9.40, 11.35, 15.20 "Тошкент-2200".
9.45 "Интервью".

TV-000

23.05 Х/ф "Ари - тамплиер".
1.50 Комедия "В кругу друзей".
3.50 "Комната смеха".
4.40 Х/ф "Волшебная история".
6.10 М/с "Батмен 2".
6.30 "Сказки Баженова".
7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 "Сегодня".
7.20 Лотерея "Золотой ключ".
8.35 М/с "Без рецепта". Доктор Бранд.
8.25 "Смют".
9.25 "Главная дорога".
9.55 "Кулинарный поединок".
11.00 "Квартирный вопрос".
12.25 "Особо опасен".
13.10 "Кремлевские похороны". Г. Павлов.
14.05 "Своя игра".
15.20 "Репортер". Лучшее фидо.
16.10 Т/с "Закон и порядок".
18.25 Самые громкие "Русские сенсации".
"Звезды в законе", "Тайная жизнь вояжд".
20.00 "Ты не поверишь!".
20.50 Х/ф "Мертвые души".
22.50 "Наказание. Русская тюрьма вчера и сегодня".
23.20 Боевик "Смерть долгов".
1.35 Х/ф "Смертельный рейс".
3.05 Т/с "Холм одного дерева".
4.00 Т/с "Аэропорт".

SPORT

8.00 "Бодрое утро".
8.50 "Тет-а-тет".
9.00, 18.30 "Хабарлар" (рус).
9.25 Экстремал спорт мусобақаси: "Павлодаров беллашури".

9.55 Профессионал бокс. Рейтинги жаңгари.

11.05 Белбози кураш. Ўзбекистон биринчилиги.
11.40 Футбол. Мавсумнинг энг ажиш учрашувлари.
13.15 - 13.55 Лёгкая атлетика.
18.00 "Тет-а-тет".
18.10 "Баркавал авлод".
18.55 Современное пятиборье. Кубок мира.
19.45 "ГОЛ".
20.50 Велоспорт "Тур де Франс".
21.55 Футбол. Мавсумнинг энг ажиш учрашувлари.
23.30 "Тунингиз осуда бўлсин!".

TV-MARKAZ

07.00, 08.30, 10.30, 13.20, 15.00, 17.00, 18.00 Ўзбек наволари.
08.00 Т/с "Жасмига ўшашай йўк".
09.30 Т/с "София".
11.30 Б/ф "Сўғдиёна".
14.20 Prime time (рус).
14.30 "M-Files".
15.30 М/ф "ШРЭК".
17.30 Премьера (рус).
19.00 Т/с "София". 5-кисм.
20.00 "Тўлар муборак".
20.30 Ўзбек наволари.
21.30 Х/ф "Дом летающих кинжалов".
23.20 Миксер.

ЛОНДОН КЎЧАЛАРИДАГИ ПИАНИНОЛАР

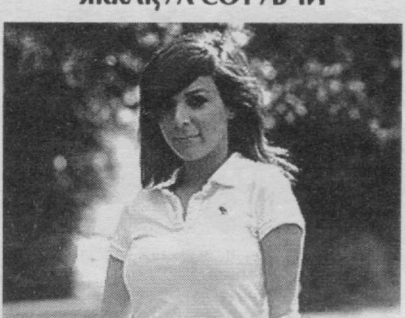

Лондонда мусикавий санъат лойиҳаси иш бошлади. Кўчаларга 30 та фортепьяно чиқариб қўйилди. Хохлаган киши уларни чалиб, рухий озуқа олиши мумкин. Чалганлик учун ҳеч қандай ҳақ олимайди. 14 июлгача давом этадиган бу кўча байрами "Мени чалгин, мен сеникман", деб аталади. Лойиҳа ташкилотчи, лондонлик таниқли расмол Льюк Жеррамининг айтишича, бу лойиҳа лондонликларни мегаполисининг оммавий ҳудуди кимга тегишли эканлиги тўғрисида фикр юритишга қўлайди. Лойиҳа "Куйлаётган Лондон" нотижорат ташкилоти ҳамда "Лондон сити" фестивали томонидан молиялаштирилади.

"Куйлаётган Лондон" бирлашмаси раҳбари Колетт Хиллернинг сўзларига қараганда, бу лойиҳа "мудом изгирин Лондон" аҳолисининг руҳини кўтаришга хизмат қилади. "Эмир қўйиб юбурса, одамларнинг ўзлари уларнинг устини бирон нарса билан ёнади деб умид қиламиз", деди Хиллер хоним.

Гап шундаки, пианиноларни ҳеч қим қўриқламайди, улар шу атрофдаги темир-бетон нарсаларга занжир билан боғлаб қўйилган. Пианиноларга битта уста хизмат кўрсатади. Хар қуни у бир бошидан ўттизта пианино текшириб, жарағлаши са бузилган бўлса, тузатиб кетади.

ЯККАҚЎЛ СОТУВЧИ

Буюкбританиялик бир қўлли сотувчи аёл ўз раҳбарларини судга берди. Гап шундаки, 22 яшар Райам Дин тўғрисида. У бир қўлли бўлиб туғилган. Юридик коллежи битирганидан кейин ёшлар кийим-бошлари сотиладиган дўконга ишга келган. Уни ясама қўлини ёпиб турадиган узун энгли кофта кийиб юриш шарти билан ишга олишган. Аммо бир неча кундан кейин савдо залига чиқишни, харидорларга қўриқнишни таъқиқлаб, фақат омборда амалга ошириладиган ишларни буюра бошлашган. Менежерларнинг айтишича, узун энгли кофта кийиш сотувчи кизларга ярашмас экан. Судга ёзган аризасида Райам Дин ўзини дўкон эгалари томонидан камситилган деб ҳисоблашгани (дискриминация), шу боис дўкон унга 20000 фунт стерлинг тоvon тўлаб қўйиши лозимлигини талаб қилган. Дўкон раҳбарияти вакиллари эса Диннинг талаблари хато эканлигини, дўконда ҳеч қандай дискриминацияга йўл қўйилмаганини айтиб, оёқ тираб туришибди. Ушбу меҳнат низои яқин кунларда яқун топади.

ЎЗБЕКИСТОН

05.55 Кўрсатувлар дастури.
06.00, 12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
07.00, 13.00 "Иқлим".
07.05 Б/ф "Робия".
07.55 "Тонгги наволар".
08.00 "Абдор".
08.30 "Бизнинг кутубхона".
08.40 "Спарт Лигга". Б/ф.
10.00 "Саломатлик сирлари".
10.20 "Минг бир хунар".
10.35, 01.35 "Ойдин хайт". Токшоу.
11.20, 00.20 "Хамон ёдимда...".
13.05, 15.50, 20.00, 20.50, 22.40 ТВ - анонс.
13.10 "Ойик дастурхон".
13.40 Хинд киноси: "Муҳаббат тилими".
15.55 "Немони излаб". М/ф.
17.35 "Хандакал". Хавийн кўрсатув.
17.55 Б/ф "Шум бола".
19.25, 20.55 Эълонлар.
19.30 "Тахлинома". /рус/.
20.05 Т/с "Денгиздан томи".
20.35 "Кўнгил қўшиқ истаиди".
21.00 "Тахлинома".
21.40 "Законат".
22.45 "Хоним ва қароқчи". Б/ф.
23.55 - 24.00 Тунги наволар.
"Uzbekistan".

24.00 Кўрсатувлар дастури.
00.05 "Минг бир хунар".
01.00 "Тахлинома". /рус/.
01.30 ТВ - анонс.
02.20 "Законат".
02.30 "Ойик дастурхон".
03.50 "Она замин инъомлари".
04.00 "Тахлинома".
04.40 Б/ф "Бахт қадри".
05.50 - 05.55 Тонгги наволар.

YOSHILAR

06.55 "Yoshlar" салони.
07.00 "Йашанба нонушати".
07.20 "Ватан меҳри".
07.30 "Табассум хил".
08.00 Б/ф "Махарабоз".
09.10 "Хайбашх наволар".
09.20 "Кўзгу". Хавия.
09.30 "Соглик - бойлик".
10.00 "Ватанпарвар".
10.40 "Шероқат". Т/с.
11.25 "Ойла - меҳр булоғи".
11.30 "Қувиқ оёқчалар". М/ф.
13.20 "Тошкент таронаси".
13.30 "Қаҳшук". Т/с.
14.15 "Истиқлол шукри".
14.20 "Олтин тупроқ".
14.30 "Ўнгулимас оҳанглар".
15.00 "Yoshlar-FM".
15.20 "Ўзбекистон матолари".
15.40 "Айланай...".
16.00 "Қамолот".
16.10 "Жумонг". Т/с.

12-IYUL
Yakshanba

17.20 "Ватан меҳри".
17.30 Киноклассика: "Бор экан-да, йўқ экан".
18.55 "Истиқлол шукри".
19.00 "Давр". Хафта якуни.
19.30 "Рўзгор мактаби".
20.00 "Таранг".
20.40 "18 йилин муҳораб".
20.45 Хинд киноси: "Саробга айланган умидлар".
23.50 "Юрт тийчилиги".

TOSHKENT

7.20 Кўрсатувлар тартиби.
7.25, 13.00 "Салом, Тошкент".
8.25 Бизнес-Пойтахт".
8.30 "Муҳаббат хаваси". Т/с.
9.20, 16.15 "Қаровсарай".
9.30 "Пойтахт".
9.40 "Репортаж".
9.50, 12.55, 16.30 "Тошкент-2200".
9.55, 15.25, 19.20 "Телекуръер-маркет".
10.15 "Истеъод".
10.30 "Пойтахт". /рус/.
10.40, 14.00, 16.25, 18.15, 19.40, 20.25 "Анонс".
10.45 "Қайсарнинг қулоғи".

Б/ф.
12.15 "Тоғлар". Т/ф.
12.25 "Ягонаманс, Тошкентим!".
12.30 "Саргузаштлар ороли".
14.05 "Адагани хотин ахши".
Ўзбек Давлат Миллий академик драма театрининг спектакли.
15.45 "Брилтош". Б/ф.
16.35 "Яратганга шукру". Б/ф.
18.20 "Болаллик қайтиб".
18.40 "Нима учун?".
19.45 "Тошкентда латифа".
19.50 "Ягонаманс, Тошкентим!".
19.55 "Тошкент оқшомлари".
20.30 "Туризм ҳақида". /рус/.
21.00-23.00 "Кино SMS со звёздами".
"Последний из Могикан".
"Младенец на 30 млн".

SPORT

8.00 "Болдое удро".
9.00 "Хабарлар" (рус).
9.20 "Қувиқ оёқчалар".
10.00 "Хабарлар" (узб).
10.25 Футбол. Мавсумнинг энг ахши учрашувлари.
12.00 "Аптека слушаёт".
12.40 "АВТОраб".
13.00 "Теннис устаси". Б/ф.
14.25 - 16.00 Футбол. Мавсум-миксер

нинг энг ахши учрашувлари.

18.00 "Таджик чизгилари".
18.30 "Версия".
18.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Бунёдкор" - "Пахтакор".
20.50 "Виллет спорт". "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили"га бағишланди.
21.50 "Талиқин".
22.25 "Профринг".
23.30 Велоспорт "Тур де Франс".
24.00 Тунингиз оуда бўлсин!

TV-MARKAZ

07.00, 13.20, 17.00 Ўзбек наволари.
09.30 Мультифильм.
10.30 "Baby Terra Landiya".
11.00 "Jannat Makon".
11.30 Х/ф "Царь скорпионов".
15.30 М/ф "ШРЭ-2".
17.30 "M-Files".
18.00 Prime time (рус).
18.10 "Хабарлар".
20.30 "Кинокуръер".
21.00 "Премьера" (рус).
21.30 Х/ф "РУСЛАН". 23.25 Миксер

ТИРИЛГАН МУРДАЛАР

Польшанинг Яблонюв кишлоғида истиқомат қилувчи 84 ёшли бир кампир тўсатдан хушидан кетиб қолди. Чолининг чақиривчи биноан етиб келган "Тез ёрдам" врач "кампирнинг ўлиб қопти"дан бошқа гап айтмади, чунки момода тириклик нишоналари умуман кўринмас эди. Наилж, бобой "яқинда орангдан бораган" деб йиғлаб қолаверди, майитни дафн этиш бюроси ходимлари ўликхонага (морт) олиб кетишди. Бир неча соатдан кейин эса ўликхона ходимларидан бири кампирнинг мурдаси солинган қолда қандайдир ҳаракат, қимирлаш борлигини сезиб қолган. Очиб қараса, ўликхонадаги совуқданми, кампир ҳушига келиб, қолдан чиқишга ҳаракат қиладиган экан. Уни дарҳол касалхонанинг жонлантириш бўлимига ўтказдилар. Ҳозир кампир отдай, инкиллаб-синкиллаб бўлса-да уй юмушларини бажариб юрибди.

Ундан "нега ярим йўлдан қайтдингиз" деб сўраса, "чолига раҳимим келиб кетди, мен қарамасам, унинг иссиқ-совуқидан ким ҳам хабар оларди", деб қўяди. "Йўқ, очинини айтинг, бу ерда қандайдир сир борга ўхшайди", дейишса, бироз ўйланиб туриб, "ха, майли, айтсам, айта қолай, қўшни кампир чолимага доимо кўзини лўқ қилиб олади, шунинг учун Худо мени яна чолининг олдида қайтариб юборган бўлса керак", дейди қулимсираб.

Бунақа воқеалар тез-тез содир бўлиб туради. Масалан, инфарктдан вафот этди, деб ҳисоблаган бир француз ички азёларини олш учун қоринни ёришганда "тирилиб кетган". Қўрқиб кетган врачлар дарҳол уни касалхонага ўтказишди, қоринни тикиб қўйишган. Ҳозирги кунда у меҳнат жаҳасида жавлон урмоқда, дейишди. АКШнинг Делавэр штатида истиқомат қиладиган бир аёлни ҳам врачлар адашиб ўлдига чиқаришганда, ўликхонада хушига келиб, "ким мени бу музохонага келтириб қўйди, буришда гайморитим бор, баттар бўламан-ку" деб роса можаро қилган. Шунақа гаплар.

ПИВОНИ
ЮТОЛМАГАН БОТКОК

АКШнинг Вермонт штатида 18 тонна пиво ортилган юк машинаси йўлдан чиқиб кетиб, бир неча симёғочни синдириб ўтиб, йўл четидagi боткоқка ботиб қолди. Йўл-транспорт ҳодисаси 22 июнь кунини содир бўлган. Шу яқин атрофдаги Свантон шаҳри ўт ўчириш хизмати бошлигининг ўринбосари Трэвис Гринининг айтишича, юк машинаси ҳозирча боткоқда ботиб турибди. Юкни тушириб олмагунча, машинани боткоқдан тортиб чиқаришнинг иложи йўқ. Яхшиям, йўл-транспорт ҳодисаси пайтида ҳеч ким жароҳат олмаган. Шосседа йўл ҳаракати бир неча соатга тўхтатилган эди. Ҳозир ҳаммаси ўз изига тушиб кетди. Нега ҳайдовчи машинани бошқармай қолганлиги сабаблари аниқланмоқда. Баъзи ходимларнинг фикрича, машинага пиво ортिलाётган пайтда ҳайдовчи ҳам бирон ҳалак пивонини қорнига "ортиб олган" бўлиши ҳам мумкин. Аммо энди ҳайдовчининг ўзи чин дилдан бунга иқдор бўлмаса, исботлашнинг сираям иложи йўқ. Қизини шундаки, боткоққа бир томчи ҳам пиво тўқилмаган.

01.45 Х/ф "Где угодно, только не здесь".

РОССИЯ

05.00, 09.00, 11.00 Навосты.
05.10 Гени и злодеи.
05.40 Х/ф "Принцесса-лебедь".
07.05 Смак.
07.45 "Служу Отчизне!".
08.15 "Играй, гармонь любимая!".
09.25 "Непутевые заметки".
09.40 "Пока все дома".
10.25 Фазенда.
11.10 "Звезды эфира".
11.45 "КВН". Премьер-лига.
13.15 Х/ф "Белые росы".
15.00 Футбол. XIII тур. "Зенит" - "Москва".
17.00 Воскресный "Ералаш".
17.25 Церемония вручения национальной премии "Золотой грамфон".
20.00 Воскресное "Время".
21.00 "Большая разница".
22.05 Х/ф "Близость".
23.55 Х/ф "Компаньоны".

4.45 Х/ф "Старший сын".
7.30 Х/ф "Супермен 2".
10.00, 13.00 "Вести".
10.10 "Местное время. Вести - Москва". Неделя в городе.
10.50 Х/ф "Варварины свадьбы".
13.20 "Местное время. Вести - Москва".
13.30 "Вести. Дежурная часть".
14.05 "Честный детектив".
14.45 "Смеяться разрешается".
16.40 Х/ф "Суррогатная мать 2".
19.00 "Вести недели".
20.05 Х/ф "Самая красивая".
22.35 Фестиваль "Славянский базар - 2009".
23.40 Х/ф "Луна-парк".
1.50 Х/ф "Женские тайны".

01.45 Х/ф "Где угодно, только не здесь".

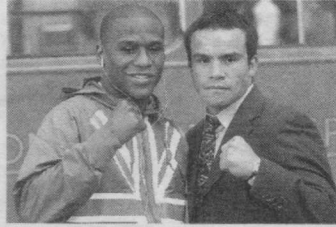
4.45 Боевик "Живая мишень".
6.10 М/ф "Кот в сапогах".
6.30 "Дикий мир".
7.00, 9.00, 12.00, 15.00 "Сегодня".
7.20 "Русское лото".
7.45 "Их нравы".
8.25 "Едим дома".
9.20 "Спасатели".
9.50 "Quattro ruote".
10.25 "Борьба за собственность".
11.00 "Дачный ответ".
12.25 Комедия "Полосатый рейс".
14.05 "Своя игра".
15.20 "Репортер". Лучшие фильмы.
16.10 Т/с "Закон и порядок".
18.00 "Сегодня". Итоги.
19.00 Х/ф "Гонимые: Гонка за лидером".
22.50 "Наказание. Русская тюрьма вчера и сегодня".
23.30 "Футбольная ночь".
0.05 Комедия "Любовь и...

5.00, 2.00 "Клуб детективов".
5.55 "Музыка".
6.00, 6.30, 12.30, 13.00 "Калашников".
7.00 "Тысяча мелочей".
7.30-10.30 М/ф.
10.30 Х/ф "Фанат 2".
13.30, 0.00 Х/ф "Боинг 747".
15.30, 16.30 Т/с "Тени прошлого".
17.30, 23.30 "Смешнее, чем кролики".
18.00, 18.30 "Брачное чтение".
19.00 Х/ф "Три дня вне закона".
21.00 Т/с "Родина ждёт".
22.00 Т/с "CSI: Место преступления Нью-Йорк 3".
23.00 "Брачное чтение. Для взрослых".
4.00 Д/с "Безумства храбрых".
5.00 Т/с "Д'Артаньян и три мукштера".
6.50 М/ф "Веселая карусель".
7.20 М/с "Смешарики".
7.30 М/с "Леокардо".
8.00 Х/ф "Приключения Гекльберри Финна".
10.00 Галлео.
11.00 Снимите это немедленно!
12.00 Т/с "Шаг за шагом".
13.30 М/с "Том и Джерри".
14.00 М/с "Чип и Дейл спешат на помощь".
15.00, 15.30, 19.00 "6 кадров".
16.00 Т/с "Моя прекрасная няня".
17.00 Т/с "Папины дочки".
20.00 Х/ф "Конго".
22.00 "Дача, молодежь!".
23.00 Х/ф "Американский хип-хоп".
1.15 Х/ф "Демоны прошлого".
3.05 Т/с "Завтра наступит сегодня".
3.55 М/с "Зорро. Поколение Зет".
4.15 Музыка.

Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт

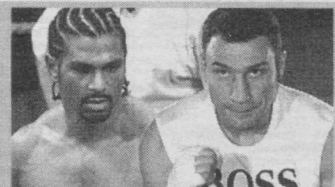
Маркес билан яккама якка

Боксерлик фаолиятини давом эттиришга қарор қилган америкалик боксер Флойд Мэйуэзер билан мексикалик Хуан Мануэл Маркес ўртасидаги жанг шу йил 19 сентябрь кунини бўлиб ўтади. Сал аввалроқ професси-

онал рингда бирон марта мағлубиятга учрамаган Мэйуэзернинг рингга қайтиши 18 июль кунига белгиланган эди. Аммо машқлар пайтида у қовурғасидан жароҳат олганлиги сабабли бу муддат бироз кейинга сурчилди. Сентябрь ойида америкаликнинг рингга чиқмаганига роппа-роса 21 ой тўлди. Собиқ чемпионлар ўрта-

сидаги жанг Лас-Вегасдаги MGM Grand арена-сида ўтказилади. Мэйуэзер боксдан кетишдан илгари оғирлик тоифасидан қатъи назар барча рейтинглар бўйича энг ахши боксчи деб тан олинган эди. Спортдаги фаолиятини тугатишга қарор қилганлигини эълон қилгандан кейин унинг ўринини филиппинлик Мэнни Пақьяо эгаллади. Бокс ишқибозларининг умид қилишларича, Маркес билан ўтказиладиган жангдан кейин Флойд албатта Пақьяо билан бирга бир чиқади.

Кличко Хемга қарши

WBC йўналиши бўйича жаҳон чемпиони Виталий Кличко билан собиқ жаҳон чемпиони Дэвид Хэм ўртасидаги жанг шу йил 13 сентябрда ўтказилиши мумкин. Томонларнинг вакиллари айнан шу санани мўлжаллаб музокаралар ўтказмоқдалар. Бу жанг Германия арена-ларидан бирида ёки Донецкнинг 50000 томошабинни ўз ичига оладиган "Донбасс Арена"сида ўтказилади. "Шахтёр" футбол клубининг ушбу янги стадиони шу йил 20 августда очилади.

Тиниб-тинчимас Ривалдо

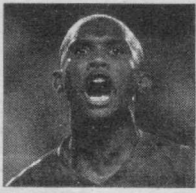
Бразилия терма жамоасининг собиқ ўйинчиси, 2002 йилдаги жаҳон чемпиони, "Олтин тўп-1999" соҳиби Ривалдо Ўзбекистоннинг "Бунёдкор" жамоаси таркибига тўп суриб, "Сугдиёна" дарвозасига тўртта тўп киритди. Мамлакат чемпионати доирасида ўтказилган бу ўйинда "Бунёдкор" 5:0 ҳисоби билан ғолибликни қўлга киритди. Барча тўплар ўйиннинг иккинчи қисмида киритилди. Ўйиннинг биринчи ярмида "Сугдиёна" дарвозабони Алишер Аҳмедов ўйин қондасини қўпол тарзда бузиб, чиқариб юборилди. Камчиллик таркибига қолган бўлсалар-да, "Сугдиёна" ўйинчилари танаффусгача дарвозабонини жон-жаҳдлари билан ҳимоя қилдилар.

нёдкор" учун жуда маҳсулдор бўлди. 54-, 62-, 65- ва 71-дақиқаларда Ривалдо бирин-кетин тўртта тўпни "Сугдиёна" дарвозасига йўллади. Осиёнинг 2008 йилдаги энг ахши ўйинчиси Сервер Желанов сўнгги бешинчи тўпни киритди. 37 ёшли Ривалдо "Бунёдкор" таркибига тўп сурган тўртта ўйинда ҳаммаси бўлиб 14 та тўп киритди. Иккинчи ўринини унинг жамоадoshi 8 та тўп киритган Анвар Солиев эгаллаб турибди.

Это'О энг қиммат футболчи

Испаниянинг "Барселона" жамоаси ўйинчиси Это'О яқинда энг кўп ҳақ оладиган ўйинчига айланиши мумкин. Шартномага биноан у ҳали яна бир йил давомида "Барселона" таркибига тўп суриши лозим. Аммо Англиянинг "Манчестер Сити" клуби камерунлик бу ўйинчига шундай "олтин тоғлар" ваъда қилмоқдаки, у ўзини тўхтатиб қололмаса керак.

"Барселона" клуби президенти Жоан Лапортнинг сўзларига қараганда, яқинда у Это'Онинг ўрнига бошқа бир ўйинчи ахтаришга мажбур бўлиши мумкин. Англия клубининг Это'Ога ваъда қилётган иш ҳақи суммаси аниқ айтилган йўқ, аммо Лапортнинг фикрича, у Мадриднинг "Реал" жамоаси тўпурари Криштиану Роналдуни иш ҳақи бўйича анча ортда қолдириб кетса керак. Роналду яқинда "Реал" билан олти йиллик шартнома тўзган ва йилга 13000000 евро олиб туради.

Аравани ўн киши бир тарафга тортса-ю, бир киши бошқа томонга судрашга уринса, бу салбий таъсирини кўрсатмай қолмайди. Афсуски, ҳар бир жамиятда шундайлар, яъни аравани орқага судрамоқчи бўладиганлар учраб туради.

НАФСИ ҲАКАЛАК ОТГАНЛАР

Кўнгирот тумани прокуратураси томонидан 2009 йилнинг беш ойи мобайнида қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш борасида қатор ишлар амалга оширилди. Ўтказилган 29 та текшириш натижасида 114 нафар шахс қонунбузилишларга йўл қўймайлик тўғрисида расман огоҳлантирилди, 126 нафар шахсга нисбатан эса маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилди. Қонунбузилиш ҳолатларини бартараф қилиш ва бунга имкон яратиб берган шарт-шароитларни бартараф этиш мақсадида 22 та тақдимнома киритилди, жиддий қонунбузилиш ҳолатлари юзасидан 10 та жиноят иши қўзғатилди. Мазкур жиноятлар баъзи нафсига эрк берган фуқаролар томонидан содир этилгани ачинарлидир. Масалан, "Кўнгирот деҳқон бозори" МЧЖнинг мансабдор шахслари бозордаги сотувчилардан нақд пулларни йиғиб олишган-у, бозор кассасига киритишини гўё "унутишган". Текшириш натижасида бу шоввозлар жами 37 миллион 310 минг 40 сўм пулни кассага эмас, кассага урганликлари маълум бўлди...

Нафси ҳакалак отган бошқа айрим фуқаролар эса келиб-келиб одамларнинг пенсия ва нафақа пулларини ўзлаштириб юборганликларига нима дейсиз?! "Ўзбекистон почтаси" ОАЖ Қорақалпоғистон Республикаси филиали Кўнгирот тумани алоқа бўлимида ўтказилган текшириш натижасида 2009 йил апрель ойи пенсия ва нафақа тўловларидан 94 миллион 206 минг 200 сўм талон-тарож бўлгани аниқланди. Ушбу ҳолатлар юзасидан тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда. Шунингдек, туман ХТБ га қарашли 54-сонли мактаб ўқитувчилари жамоаси номидан келиб тушган мурожаат юзасидан текшириш олиб борилганда мактабнинг собиқ ҳисобчиси М.Дауенов ўз мансаб ваколатларидан фойдаланиб иш ҳақи учун берилиши керак бўлган 13 млн. 403 минг 741 сўм пулларни талон-тарож қилганлиги аниқланди. Келтирилган зарар тўғрисидаги ундирилди. Тергов ҳаракатлари якунида айбон ҳулосаси тасдиқланиб иш судга юборилди.

Бу каби жиноятларнинг содир бўлиб тургани кишини бир тарафдан ажаблантирса, бир томондан ғазабини келтирди. Прократура ва умуман, барча ҳуқуқтартибот органлари бундай кимсаларга қарши курашни тўхтатмайди. Аммо айбдорларни топиш ва жазолаш муаммонинг тўлиқ ечимини эмас. Муҳими, юртдошларимиз бу курашда елкадош бўлсинлар.

Эркин КАНИЯЗОВ,
Кўнгирот туман прокурори

Мамлакатимиз мустақиллигига ҳам ҳадемай 18 йил тўлади. Иқтисодиётимизнинг бозор муносабатларига ўтаётганига ҳам шунча муддат бўлаётти. Эътибор берсангиз, иқтисодиётда ҳам маънавиятда ҳам бошқача қарашлар шаклланиб, ҳуусий мулк эгалари кўпаймоқда. Аммо бу борадаги Президентимиз Фармонлари, ҳукуматимиз қарорлари ижроси юзасидан ўтказилган текширишлар давомида турли ҳуқуқбузарликларга йўл қўйилаётган ҳолатлар ҳам аниқланмоқда.

Масалан, Беруний туманида

нилади. Масалан, Шоббоз ОФЙ ҳудудда иллари яшаб вафот этган фуқаролар И.Тоиров ҳамда Г.Райимовларнинг имтиёзидан оила аъзолари ҳам узоқ вақт фойдаланганлар. Худди шундай юқоридаги ОФЙ ҳудудда яшовчи бир қанча фуқаролар Ўзбекистон Республикаси "Деҳқон ҳўжалиги ҳақида"ги Қонуннинг 23-моддаси талабларини қўпол равишда бузиб, томоққа ерларини ўз номларига расмийлаштирмадан фойдаланиб келганлар.

Ноқонуний равишда фойдаланиб келинган 16 та ер майдонлари-

ҚОНУН ОЛДИДА ЖАВОБ БЕРАДИ

Ўтказилган мониторинг якунилари шунини кўрсатдики, 341 та оила ўзининг 85.25 га ери учун 13 млн. 362 минг 844 сўмлик солиқларини умуман тўламаганлиги, 699 та оиланинг эса фойдаланаётган 78.33 га ер майдонининг фақат маълум қисмига солиқ тўлаётганлиги, 37 та оиланинг солиқ тўлашдаги имтиёзлардан ноқонуний фойдаланаётганлиги аниқланди.

Шундай фактлар учрайдики, баъзида ота вафот қилади, баъзида фарзанд. Ўртада мулк қолади. Солиқни тўлашга эса ҳеч ким ҳаракат қилмайди. Лекин ердан фойдала-

ни давлатга қайтариш бўйича фуқаролик ишлари бўйича судларга 79 та даъво аризаси киритилди.

Республикада чорва ширкат ҳўжаликлариини фермер ҳўжаликларига айлантириш бўйича амалга оширилаётган ҳозирги ишларнинг ҳолати ўрганилганда ҳам бир қатор қонунбузарлик ҳолатларига дуч келдик. Жумладан, 2 млрд. 849 млн. 422 минг 900 сўмлик 87 та ферма комплекслари сотилган. Фермаларни аукционда сотиб олган шахслар қондага кўра чорвачиликни янада ривожлантиришни зиммасига олади. Лекин текшириш ўтказилган

даврга келиб 12 та ферма бузиб ташланганлиги, қорамоллар бош сони камайтирилиб юборилганлиги маълум бўлди. Сотилган фермалар бўйича даромад ундириш масалалари оид текширишлар асосида тўлаш муддати ўтиб кетган 160 млн. сўмдан ортиқ қарзлар прокуратура аралашуви билан ундирилди ҳамда ҳўжалик судларига киритилган даъво аризалар натижасида салкам 10 млн. сўмлик зарарларнинг ундирилиши таъминланди.

Тўртқўл туманидаги «Намуна» ширкат ҳўжалиги чорвачилик фер-

чилик билан шугулланишни истоган фуқароларга банклар орқали кредит бериш масаласи ўрганилиди. Афсуски, бу ерда ҳам қонунбузарликлар учраб турибди.

Туманнинг «Отақўл» ОФЙда иштикомат қилувчи фуқаро Т.Бегжанов чорвачилик билан шугулланиш учун ҳозирги "Агробанк"нинг туман филиалига 1 млн. сўм кредит олиш учун ҳўжат топширган. Банк мансабдор шахслари мазкур маблагни унга кредит берилди деб расмийлаштириб, аслида бу пулни ўзлари талон-тарож қилишган. Бу

мер ҳўжалигига айлантирилган. Ферма фуқаро Абдулла Тожибоевга пулини 3 йил муддатда тўлаш шарти билан сотилган. Ҳўжалик бошлиғи 10 млн. 819 минг сўмга 154 бош йирик шохли молни қабул қилиб олган. Лекин текшириш натижасида 76 бош қорамол камомадига йўл қўйилганлиги аниқланди. Пулни қайтариш муддати ўтиб кетган. Мазкур ҳолат бўйича Тўртқўл туман прокуратураси томонидан фермер ҳўжалиги мансабдор шахсларига нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Тахтақўпир туманида эса чорва-

иш бўйича ҳам тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Қабул қилинаётган ҳар бир Фармон ва қарор халқимизга хизмат қилиши керак. Шундай экан, ҳар биримиз зиммасига юклатилган вазифани яхшидан бажаришимиз, жамиятда қонун устуворлиги таъминланишига ўз ҳиссамизни қўишимиз шарт. Ана шунда бундай салбий ҳодисалар олди олинган бўлади.

Турдубой ИБРАИМОВ,
Қорақалпоғистон
Республикаси прокуратураси
бўлими бошлиғи

МУРОЖААТ ОРТИДА ИНСОН ТАҚДИРИ

Қораўзак туман прокуратураси томонидан мамлакатни демократиялаш, қонун устуворлигини таъминлаш борасида қатор ишлар амалга оширилди ва бу жараён ҳозир ҳам давом этмоқда. Айниқса, янги таҳрирдаги "Фуқароларнинг муносабатлари тўғрисида"ги қонуннинг ижроси алоҳида назоратга олинган. Бу борада бизга республика Бош прокуратуранинг буйруғи ҳам дастурийамал бўлаётти.

Фактларга мурожаат қилсак: жорий йилнинг ўтган даври давомида туман прокуратурасига 18 та ариза ва 15 та шикоят келиб тушди. Шулардан 8 таси қаноатлантирилди. 1 таси рад қилиниб, 4 тасида тушунтириш берилди. 5 та мурожаат ҳал қилиш учун бошқа идораларга юборилди.

Қабул қилинган 45 фуқаронинг 31 таси шахсан прокурор томонидан, 12 таси эса меҳнат жамоаларида қабул қилинди. Мурожаат қилган фуқароларнинг муаммолари турлича. Масалан, "Бахт" ММТП корхонаси чилантери Е.Сарибоев маошини вақтида ололмаётгани ҳақида шикоят этган. Шикоят ўрганилди, туман судига ҳавола этилди ва Е.Сарибоевга 405 минг сўмдан кўпроқ иш ҳақи ундириб берилди. 12-ўрта мактаб ўқитувчиларининг 3 млн. 59 минг 900 сўмлик иш ҳақларини "Пахта банк" орқали ололмаётганликлари борасидаги шикоят ҳам тасдиғини топди ва уларнинг иш ҳақи олиб берилди.

Ходимларимиз фақат бизга келган ариза ва шикоятларни назорат қилмай, мустақил равишда текширувлар ҳам ўтказишмоқда. Бундай текширишларга асосан тегишли ташкилотларга 8 та таълиф киритилиб, 6 нафар шахс интизомий жавобгарликка тортилди. Баъзи раҳбарлар томонидан фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун талабларига эътибор берилмаётгани ачинарли ҳолдир. Масалан, тумандаги Давлат техника назорати инспекцияси ҳамда "Қуаниш жарма" ирригация тармоғида шундай ҳолатларга йўл қўйилган. Бу ташкилотларда фуқароларни қабул қилиш вақти белгиланмагани етмаганидек, бу ҳақдаги тегишли жадвал ҳам йўқ экан.

Инсон тақдири ҳазил иш эмас. Ҳар қандай раҳбар кўмакка муҳтож фуқароларни тинглаш ва муаммолари юзасидан қонун доирасида ёрдам бериши шарт. Ахир шикоят ортида инсон тақдири бор-ку! Олдимизга ҳуқуқий демократик давлат қуришни мақсад қилиб қўйган эканмиз, асосий вазифамиз фуқароларда қонуниларга ҳурмат ҳиссини тарбиялаш бўлиши керак. Чунки, қонун устувор бўлган давлатда тараққиёт ва юксалиш бўлади. Халқимиз ақил, тинч-тотув яшайди. Ҳеч кимнинг ҳуқуқи топталмайди.

Ерпўлат ҚАЙПБЕРГЕНОВ,
Қораўзак туман прокурори

Эл-юрт фаровонлиги, Ватан тараққиёти учун

Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлашга, ҳар жиҳатдан гуллаб-яшнашига ҳисса қўиш бarchамизнинг муқаддас бурчимиздир. Айниқса, жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозига қарши кураш кетаётган ҳозирги шароитда бу янада долзарб аҳамият касб этади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги солиқ, валютасига оид жиноятларга ва жиний даромадларни легаллаштиришга қарши курашнинг департаменти Қорақалпоғистон Республикаси бошқармаси ҳамда унинг туман ва шаҳар бўлимлари томонидан 2009 йилнинг 5 ойи давомида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 21 апрель кунги 331-сонли "Молия иқтисод, солиқ соҳасидаги жиноятларга, жиний фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга қарши курашнинг кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш юзасидан бир қанча ишлар амалга оширилди.

Бошқарма томонидан ҳисобот даврида солиқ ва валютасига оид жами 163 та текширув ўтказилиб, натижада 151 та, шу жумладан, бошқарма материаллари асосида 139 та солиқ идораларидан келиб тушган материаллар асосида 12 та жиноят ишлари қўзғатилди.

Жумладан, Департаментнинг Беруний туман бўлими ходимлари, Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ, Беруний туман ДСИ ходимлари билан ҳамкорликда ўтказилган тадбирларда Беруний шаҳри Панфилов кўчаси 26-уйда яшовчи фуқаро Асан Сапаров ўз уйида электр тармоғига ўзбошимчилик билан уланиб, "мойжувоз" ускунаси орқали чигитдан ёғ ишлаб чиқариш билан шугулланиб келаётгани аниқланган. Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилди.

Юртбошимиз мамлакат Конституцияси қабул қилинганлигининг 16 йиллигига бағишланган тантанали йилгилишда жаҳон молиявий инқирози сабаблари ҳам тўхталиб, бунга банкларнинг тўловга қобилиятсизлиги ҳам сабаб бўлганлигини таъкидлаган эди.

Дарҳақиқат, нақд пулнинг банкдан ташқари айланиши ҳар қандай давлат иқтисодиётига салбий таъсир этади. Фаолиятимиз давомида шундай ҳолатларга ҳам барҳам берилмоқда.

Ҳусусан, Департаментнинг Тўртқўл туман бўлими ходимлари томонидан қилинган таҳқиқлар натижасида "Авезова Нилуфар" МЧЖ мансабдор шахслари томонидан 2008 йил 27 мартдан 2008 йил 13 сентябрга қўнган қадар 224 млн. 973 минг 200 сўмлик ёнгили мойлаш материалларини пул ўтказиш йўли билан сотиб олиб, кейинчалик сотувдан тушган нақд пул маблағларини банк кассасига топ-

ширмадан, савдо ёки хизмат кўрсатиш қондаларини жуда кўп миқдорда бузганлиги аниқланган. Мазкур ҳолат юзасидан 2009 йил 21 февраль кунги "Авезова Нилуфар" МЧЖ жамияти мансабдор шахсларига нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Республика ҳудудида чет эл валюталарининг ноқонуний айланиши ҳамда жисмоний шахслар томонидан сотилиши бўйича олиб борилган тезкор-қидирув ишлари натижасида эса 21 та ҳуқуқбузарлик аниқланди ва 10 та жиноят, 8 та маъмурий иш қўзғатилиб, 19551 АҚШ доллари, 153590 Россия рубли ва 324000 Қўзғистон тенгеси, 400 минг сўм ашёвий далил сифатида олинди.

Бошқарма ходимлари томонидан иқтисодий жиноятларни содир этганлик учун жазонинг муқаррарлиги ҳамда солиқ тўловчиларнинг ҳуқуқий онгини мустаҳкамлаш, уларда қонуниларга ҳурмат ҳиссини шакллантириш мақсадида шу кунга қадар корхона ва ташкилотларда 628 марта маъруза, суҳбат ва талбирлар ўтказилди. Оммавий ахборот воситаларида 267 марта чиқиш қилинди.

Донишмандлар умрни оқар сувага ўхшатишди. Ҳар ким дунёда ўзимдан яхши ном қолдирса дейди. Инсоннинг яхшилиги эса элига, Ватанига қилган хизматлари билан ўлчанади.

Эл-юрт фаровонлиги, Ватан тараққиёти учун хизмат қилаётган барча юртдошларимизни яқинлаштириб келаётган истиқбол байрами билан табриклайман.

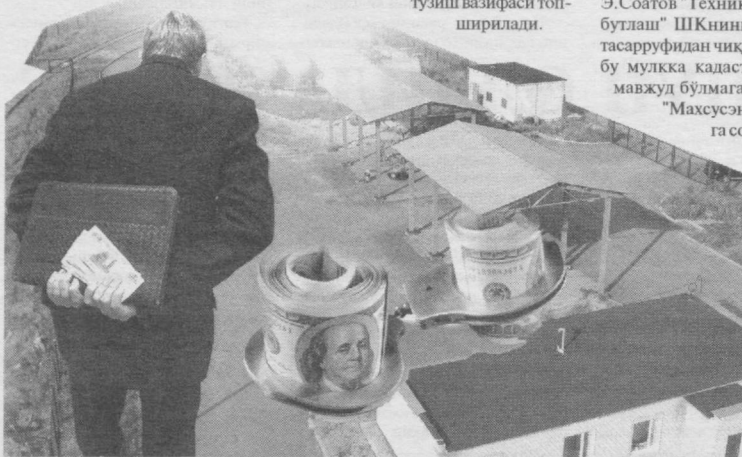
Ботир ҚЎЧҚОРОВ,
Департаментнинг
Қорақалпоғистон Республикаси
бошқармаси мазбут гуруҳи
нозир

Мамлакатимизда тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш учун тўлиқ шарт-шароитлар яратилган. Бунинг асосий таянчи ҳисобланган ҳуқуқий база эса анда тақомиллаштирилмоқда. Шу билан бирга тадбиркорларни янада қўллаб-қувватлаш мақсадида хусусийлаштириш жараёнини чуқурлаштиришга эътибор кучайтирилди. Лекин...

Ҳар нарсанинг ўз баҳоси бўлади. Агар сиз бозорга от олиб чиқиб сотмоқчи бўлсангиз уни туғининг нархига сотмайсиз, тўғрими? Бироқ айрим мансабдор шахсларнинг корхона ва муассасаларнинг давлат тасарруфидан чиқарилишини ўз моддий манфаатдорлиги йўлида отни туғи нархига сотиш мумкин қабилда тушуниб, давлат мулкни ана шундай йўллар билан "хусусийлаштириш" ҳолатлари афсуски учраб турибди.

компания "Корпоратив муносабатлар ва қимматбаҳо қоғозлар" бўлими бошлиғи Б.Тўлаевни, компанияга қарашли "Техник таъминлаш ва бутлаш" шўъба корхонасининг директори З.Авезовларни атрофига тўплайди. Шу билан бирга режага асосан "Апп-

суный равишда пасайтириб баҳолаш бўйича "Аппрайзел" МЧЖ билан шартнома тузиб, баҳолаш ҳисоботини қабул қилиш, олдсотида предмети бўлмаган мулкни топшириш ва қабул қилиш ҳақида сохта далолатнома тузиб топшириш керак бўлади. "Аппрайзел" МЧЖ директори И.Амелинага ушбу бино ва иншоотлар нархини суный равишда камайтириб, баҳолаш далолатномаси тузиш вазифаси топширилади.

жаат қилади. Давлат мулкни бошқариш давлат қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари мазкур сохта маълумотлар киритилган хатта жавобан, "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШК "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АКнинг мулкни бўлганлиги тўғрисида бу мулкни компания мустақил тасарруф қилиши мумкин, деган мазмунда хат жўналади.

Тегишли маълумотни олган Э.Соатов "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШКнинг мулк давлат тасарруфидан чиқарилмаслиги ва бу мулкка кадастр ҳужжатлари мавжуд бўлмаганлиги сабабли "Махсусэнергогаз" ОАЖга сотилмаганлигини ниқоб қилиб, жиний режага асосан бу мулкнинг нархини суный равишда пасайтирган ҳолда сотиш ва талон-торож қилишга киришди. Мулк давлат тасарруфидан чиқ-

ланган 47 млн. 982 минг 37 сўм нархда биржа савдоларида сотиш ҳақида "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АКнинг аслида ўтказилмаган Кузатув кенгаши қарорини тузишди. Ўз ўрнида гуруҳ аъзоси Б.Тўлаев ушбу сохта қарорни ижрога қаратиш тўғрисида 2006 йил 2 июнь кунини 107-сонли буйруқ тузиб, уни компания бош директорининг биринчи ўринбосари О.Муродовга имзолатди.

Уюшган гуруҳ аъзоси бўлган "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АК бош директори ўринбосари Р.Мирзаев ўзига юклатилган жиний вазифани бажариб, режани ниҳоясига етказиш мақсадида "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШКнинг ҳудудида бўлган ва давлат тасарруфидан чиқарилмаган кўчмас мулкни Тошкент шаҳар муниципал биржа марказида савдога қўяди. Мулкни биржа савдоларида бошланғич баҳоси - 48 млн. сўмда чиқариш учун "Азиза-Гранд" хусусий корхонасининг 8-сонли брокерлик идораси билан 30/1-сонли топшириқ шартномаси тузилган эди. Шу тариқа "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШКнинг ҳудудида жойлашган 2 та омборхона ва 1 та омборхона шийони 197-сонли олд-сотида шартномаси асосида "Фармуз тегирмончи" МЧЖ томонидан 52 млн. сўмга сотиб олинади. Пуллар тегишли топшириқнома-ларига асосан "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АКнинг ҳисоб рақамига ўтказиб берилган.

Жиний режага биноан гуруҳ раҳбари Э.Соатовнинг топшириғи билан ҳамда гуруҳ аъзолари З.Авезов, Б.Тўлаевлар томонидан 2006 йил 16 июнь кунини имзоланган топшириш ва қабул қилиш далолатномасига асосан Р.Мирзаев ишга киришади. Р.Мирзаев мансаб ваколатларини суниестемол қилган ҳолда харидор "Фармуз тегирмончи" МЧЖга тўлов амалга оширилмаган 330 метр квадрат ер майдонида жойлашган бинони ҳам бериб юборишади. Шу йўл билан мол-мулклар талон-торож қилинади.

Шунингдек, уюшган гуруҳ аъзолари томонидан Биржа марказида расман сотилган кўчмас мулк объектларидан ташқари "Фармуз тегирмончи" МЧЖга ҳеч қандай ҳужжатларсиз нархи 21 млн. 820 минг 66 сўмлик бўлган мол-мулк ноконуний равишда бериб юборилиб, талон-торож қилинади. Шу тарзда Э.Соатов, Р.Мирзаев ва гуруҳнинг бошқа аъзолари мансаб ваколатларини суниестемол қилган ҳолда давлатга тегишли бўлган 3 та кўчмас мулк объекти нархини 122 млн. 866 минг 840 сўмга камайтириб сотиш ва мулкни бирор-бир ҳужжатсиз бериб юбориш орқали 174 млн. 866 минг 810 сўм миқдорда зарар етказишади.

"Қинғир ишнинг қийғи қирқ йилдан сўнг ҳам чиқади" деган гап бор. Аммо бу "ишбилармонлар" фаолиятининг фойда бўлиши учун қирқ йиллик мудлатни кутишга ҳожат қолмади. Юқоридаги уюшган жиний гуруҳ фаолиятига нисбатан қонуний ақун ясалиб, етказилган зарарлар тўлиқ ундирилди.

Эркин НАЗРУЛЛАЕВ,
Бош прокуратура бошқармаси
АМИБ терговчиси.
Ўқиржон ДЕКҚОНОВ,
«Huquq» мухбири

КИМНИ АЛДАЯПСИЗ

Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 27 мартдаги "Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитасининг тизимини тақомиллаштириш тўғрисида"ги 133-сонли қарорига асосан 1999 йил 20 январда "Ўзташқинейфгаз" ташқи иқтисодий алоқалар (ТИАБ) бирлашмаси томонидан 8-сонли буйруқ чиқарилган эди. Мазкур буйруққа асосан бирлашма раҳбарияти томонидан ишчи комиссия тузилиб, "Техник таъминлаш ва бутлаш" бошқармаси Тошкент шаҳар базаси мулкни хусусийлаштириш бўйича тегишли чора-тадбирлар амалга оширилади.

Шундан сўнг "Ўзбекнефтегаз" МХКнинг 1999 йил 16 августдаги буйруғига асосан "Техник таъминлаш ва бутлаш" бошқармаси Тошкент шаҳар базаси мулкни "Ўзташқинейфгаз" ТИАБ таркибидан "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АК таркибига ўтказилади. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитаси "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АКнинг мулкига қўшилганлиги тўғрисида мулк ҳуқуқини тасдиқловчи Давлат ордери беради.

Аммо ишчи комиссиянинг эътиборсизлиги тўғрисида "Техник таъминлаш ва бутлаш" шўъба корхонаси мулкларини давлат тасарруфидан чиқариш жараёнида ушбу шўъба корхонага тегишли бўлган 12514 метр квадрат ер майдонида жойлашган бино ва иншоотлар хатлов далолатномасига киритилмай, бухгалтерия ҳисобига кирим қилинмасдан давлат тасарруфидан чиқарилмай қолди.

Бу жараёни кузатиб турган "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АК бош директори ўринбосари Э.Соатов бундай вазиятдан унумли фойдаланиш пайига тушиб қолади. Шу мақсадда у компания бош директор ўринбосари Рахмонали Мирзаевни,

райзел" МЧЖ директори И.Амелина ва бошқаларни ҳам "иш"га жалб қилади.

Жиний гуруҳ раҳбари Э.Соатов бошчилигида гуруҳ аъзолари ўртасида бўйсунуш асосида вазифалар тақсимланади. Жумладан, хизмат бўйича бўйсунувчи Б.Тўлаевга мансабдор шахслар билан олдиндан тил бириктирган ҳолда "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШКнинг давлат тасарруфидан чиқарилмаган бино ва иншоотларини сотиш юзасидан "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АКнинг режа-топшириғи, кузатув кенгашининг сохта қарорлари, компания бошқарувининг буйруғи, бу мулкни Тошкент муниципал биржа маркази орқали сотиш билан боғлиқ бўлган топшириқ-шартнома ва бошқа зарур ҳужжатларни тузиш каби вазифалар топширилади. Лавозимига қўра Р.Мирзаевга қайд этилган бино-иншоотларини сотиш бўйича тузилган топшириқ-шартнома, олд-сотида шартномаси, мулкни топшириш ва қабул қилиш далолатномаси билан бирга Давлат мулкни бошқариш 1436-сонли ордерида асосан "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АК тасарруфига берилганлиги ҳақидаги кадастр ҳужжатларини тасдиқлаш, О.Дадажановга эса мазкур бино-иншоотларни сохта ҳужжатлар асосида Ер ресурслари ва давлат кадастри Тошкент шаҳар бошқармасидан "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШК ҳисобига рўйхатдан ўтказиш учун шартнома тузиш, бу мулк учун талаб қилинадиган сохта ҳужжатларни тайёрлаш бўйича ШК раҳбариятининг фаолиятини назорат қилиш ва тегишли топшириқлар бериш юкланади. З.Авезов ушбу бино-иншоотларни сохта ҳужжатлар асосида Ер ресурслари ва давлат кадастри Тошкент шаҳар бошқармасидан "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШК ҳисобига рўйхатдан ўтказиш, уларнинг нархини

ёхуд баъзи мансабдорларнинг қинғир ишлари хусусида

Ўз навбатида гуруҳнинг фаол аъзоси З.Авезов, жиний режага асосан гуруҳ раҳбари Э.Соатовнинг топшириғини ва О.Дадажановнинг чиқарган 18-сонли буйруғини бажариб, "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШКнинг фойдаланилмаётган ҳудуди ва бино-иншоотларини аниқлаш бўйича ишчи комиссиясини тузади. Тузилган комиссия ҳам гуруҳ манфаатларини қўзғаб, 12514 метр квадрат ер майдонида 2 дона РММ омборхонаси ва 1 дона бурчакли омборхона мавжудлиги ҳақида сохта далолатнома тузилади. Шу билан бирга ҳудуддаги мавжуд бошқа бино ва иншоотларни далолатномала акс эттирмай яширишади. Шунингдек, улар бино ва иншоотларнинг бухгалтерия ҳисоботида киритилмаганлиги ҳамда хусусийлаштирилмаганлигини яшириб, ушбу мулкни баҳолаш юзасидан "Баҳо-сервис" МЧЖ билан шартнома тузилади. Арзон нархда баҳолашни таъминлаш мақсадида баҳоловчи корхонанинг факатгина балансида мавжуд бўлган, хусусийлаштирилган кўчмас мулкнинг 7.271.849 сўмлик баланс қиймати ҳақидаги далолатномани тақдим этишади. Шундан сўнг 2005 йил 29 апрелда қайд этилган мулкнинг 44 млн. 562 минг сўмга, яъни ҳақиқий нархидан бир неча бор арзон нархда баҳолашни эришади. Уюшган гуруҳ раҳбари Э.Соатов "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШК ҳудудида гўёки бино ва иншоотлардан фойдаланилмаётганлиги хусусидаги ва жиний асос қилиб, Давлат мулкни бошқариш давлат қўмитасига уларни сотишга рухсат бериши-ни сўраб сохта хат билан му-

маган бўлса-да, гуруҳ аъзоси З.Авезов ёрдамида 2006 йил 13 апрел кунини "Техник таъминлаш ва бутлаш" ШК номидан "Аппрайзел" МЧЖ билан мулкни баҳолаш ҳақида 34-сонли ноконуний шартнома тузади. "Аппрайзел" МЧЖ директори И.Амелина ўзига юклатилган вазифани тўлиқ адо этиб, ҳақиқий нархи 153 млн. 46 минг 744 сўм бўлган 2 та омборхона ва 1 та шийлонинг нархини 47 млн. 982 минг 37 сўм қилиб баҳолайди. Шу тарзда уюшган гуруҳ манфаатларини қўзғаб, сохта мулкнинг нархи 101 млн. 46 минг 744 сўмга суный равишда камайтирилади.

Энди З.Авезов жиний режага мувофиқ кўчмас мулкни сотиш ҳуқуқини берувчи кадастр ҳужжатларини расмийлаштиришга киришади. У юқоридаги мулк "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АКга берилган 1436-сонли ордерида киритилганлиги ҳақидаги сохта маълумотларни Ер ресурслари ва давлат кадастри Тошкент шаҳар бошқармаси мутахассисларга тақдим қилиди. Улар асосида тузилган чизмаларни имзолаб, корхона муҳри билан тасдиқлади. Шу тарзда Ер ресурслари ва давлат кадастри Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан 2006 йил 19 апрелда аслида давлат тасарруфидан чиқарилмаган ушбу мулклар гўёки "Ўзгеобурғунейфгазқазибчиқариш" АКга тегишлилиги ҳақидаги эгалик ҳуқуқини берувчи (4-197/2006-сонли) кадастр ҳужжатлари тузилишига эришилди. Сўнгра Э.Соатов қайд этилган мулкни савдога чиқариш масаласини Б.Тўлаев билан ҳал этиб қўя қолди. Улар мулкни "Аппрайзел" МЧЖ томонидан баҳо-

Мустақил мамлакатимизда инқирозга қарши ҳуқуқий чоралар кўриладиганлиги иқтисодиётнинг ривожланишида муҳим аҳамиятга эга. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари" деб номланган асарида баён этилган гоилар мамлакат иқтисодиётини давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг устувор йўналишлари ва вазифаларини белгилаб берди.

Ижтимоий ҳаётдаги ҳодиса ва жараёнларни теран мушоҳада этмасдан туриб, жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозини бартараф этишда ҳуқуқий тартибга солишни восита сифатидаги роли ва таъсирчанлигини ошириш мураккаб масалалар. Ҳуқуқий тафаккур бундай инқироз шароитида вуқудда келадиган муносабатлар моҳиятини тўла ва ҳар томонлама англашга, қўлаверса, унинг келгусидаги истиқболини башорат қилишда ҳам ёрдам беради.

Содда қилиб айтганда, инқирозни иқтисодиётни нормал ривожлантириш қонунчилигининг бузилиши деб тушуниш ҳам мумкин. Инқироз иқтисодий ривожланишнинг чегараси ва қўллаб-қувватлашнинг

"... ўтиш даврида айнан давлат бош ислохотчи сифатида маъсулиятини ўз зиммасига олиши зарурлигини биз ўзимизга аниқ белгилаб олдик".

Давлатнинг бош ислохотчилиги конституциявий асосга эга. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 2-моддасига кўра, давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади. Давлат органлари ва мансбдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида маъсул диллар. Шунингдек, унинг 14-моддасида, "давлат ўз фаолиятини инсон ва жамият фаровонлигини кўзлаб, ижтимоий адолат ва қонунийлик принциплари асосида амалга оширади", 43-моддада эса "Давлат фуқароларнинг Конституция ва қонуларда мустақамланган ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлайди" деб белгилаб қўйилган.

Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозини бартараф этиш шароитида ҳуқуқнинг норматив шакли бўлган Конституция ва қонуннинг устуворлигини таъминлашнинг аҳамияти

диётни барқарор ривожлантиришнинг энг муҳим устувор вазифалари тўғрисида"ги қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 18 ноябрдаги "Иқтисодиёт реал сектори корхоналарининг молиявий барқарорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги, 2008 йил 10 ноябрдаги "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банкнинг тadbirkorлик субъектларини қўллаб-қувватлаш борасидаги фаолиятини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги, 2008 йил 28 ноябрдаги "Фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси тижорат банкларидagi омонатларини ҳимоялаш кафолатларини таъминлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги, 2008 йил 28 ноябрдаги "Иқтисодиётнинг реал сектори корхоналарини қўллаб-қувватлаш, уларнинг барқарор ишлашини таъминлаш ва экспорт салоҳиятини ошириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида"ги фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 20 январдаги "Ишлаб чиқ-

дастурини амалга ошириш, шу асосда иқтисодий ўсишнинг узоқ муддатли барқарор суруятларини ва иқтисодиётнинг мувозанатли ривожланишини таъминлаш; таркибий ўзгаришларни давом эттириш ва иқтисодиётни диверсификациялаш, бунининчи навбатда, халқаро сифат стандартларига жавоб берадиган, ички ва ташқи бозорларда талаб юқори бўлган рақобатбардошли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга йўналтирилган иқтисодиётнинг энг муҳим тармоқларини модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан яхшилашга, қишлоқ жойларда ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини жадал ривожлантиришга, мулкдорнинг, тadbirkorлик ва кичик бизнеснинг мақоми, ўрни ва аҳамиятини тўдан қайта кўриб чиқишга, фермер хўжалиқларини ривожлантиришнинг ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга йўналтирилган узоқ муддатли, узаро чўқур боғланган чора-тадбирлар кент комплексини амалга ошириш; аҳоли бандлиги-

лиёлаштиришни ташкил этиш бўйича тижорат банкларининг махсус хизмат кўрсатиш фаолиятининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш тақозо этилади. Энг муҳим муаммо сифатида нафақат иқтисодий воситалардан, балки ҳуқуқий тартибга солиш зарурияти ва афзалликларидан самарали фойдаланган ҳолда банклар ликвидлиги яъни, тўлов қобилияти заифлиги билан боғлиқ муносабатларнинг қонунчилик асосларини ривожланган давлатлар тажрибаси ҳамда миллий қонун ҳужжатларини амалиётда татбиқ этишдан келиб чиқиб самарадорлигини ошириш зарурияти пайдо бўлмоқда. Хўжалик юритувчи субъектларини давлат томонидан назорат қилишни янада содалаштиришда ҳуқуқий воситалардан самарали фойдаланиш зарур. Ташқи иқтисодий фаолият, давлат мулкни хусусийлаштириш шу жумладан, уни ижарага бериш, биржа, суғурта, лизинг ва боқолаш фаолиятида қатъий ҳуқуқий тартиб ўрнатиш истиқболдаги долзарб вазифадир.

Айниқса, қимматли қоғозлар бозорида инвесторлар ҳуқуқларининг ҳимоясини таъминлаш, товарлар

ИҚТИСОДИЁТ

ТАРАҚҚИЁТНИНГ ГАРОВИ

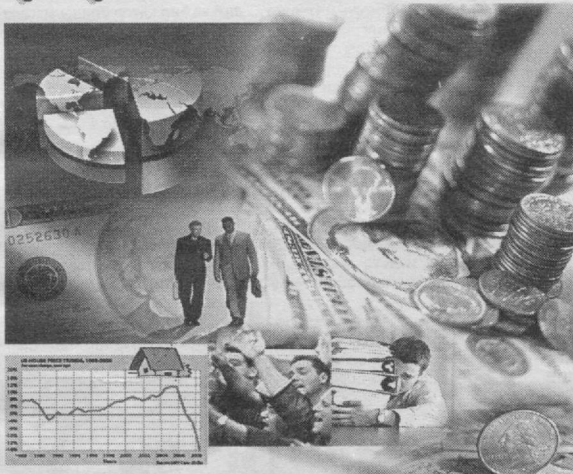
диалектик бирлигини ўз ичига олади. Бир томондан, у баҳо, акция қийматининг, банк фойзининг пасайиши, ишлаб чиқариш ва бандлигининг қисқариши, корхоналарнинг рентабеллик даражаси тушиб кетишида намоён бўлиши мумкин. Иккинчи томондан эса инқироз даврида иқтисодиётнинг объектив ривожланиш қонунчилигини қайта тиклаш ва уни янада жалаллаштириш асослари яратилади. Шу сабабли бугунги кунда инқирозни бартараф этиш билан боғлиқ муносабатларни ҳуқуқий тартибга солишнинг роли ва функциясини теран мушоҳада этган ҳолда унинг самарали шакл ва усулларидан фойдаланиш тақозо этилади.

Инқироз молиявий тизим ва иқтисодиётга хавф ва таҳдид соладиган мураккаб ва айна пайтда глобал ижтимоий ҳодисадир.

Ҳуқуқий маънода олганда инқироз ҳуқуқ субъектлари ўртасидаги нормал товар-пул муносабатларининг амалда бўлишига, уларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатлари ҳимоясини таъминлашга путур етказди.

Жаҳон молиявий ва иқтисодий инқирозининг сабаб ва аломатлари мулкчилик муносабатлари билан бевосита боғлиқдир. Хусусан, кўчмас мулк баҳосининг асоссиз ошиши, жавобгарликсиз кредитлар берилиши, унинг қайтарилиши таъминланмаслиги, банкларнинг банкрот бўлиши, фонд бозорларида акция қийматининг тушиб кетиши иқтисодиёт барқарорлигини таъминлашга салбий таъсир кўрсатади. Бундай объектив сабаблар ишлаб чиқариш, ишлаб бажариш ва хизмат кўрсатиш суруятларининг пасайишига олиб келади. Бу ҳол айниқса, ишсизликни келтириб чиқаради. Халқаро экспертларнинг берган маълумотларига кўра, иқтисодий инқироз нафақат хўжалик юритувчи субъектларининг банкрот бўлишга, қўлаверса, давлатнинг ўз мажбуриятларини бажара олмаслиги, аҳолининг қашшоқлик даражаси орттиришга сабаб бўлади.

Ўзбекистон шароитида молиявий-иқтисодий инқирознинг олдини олиш чора-тадбирлари пухта, узоқни қўллаб амалга ошириладиган истиқболли дастурларда намоён бўлмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов таъкидлаганидек,

янада ортади. Чунки бундай шароитда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни такомиллаштириш энг аввало, инқирозга қарши чоралар дастурини бевосита амалиётда татбиқ этиш ва уни ҳуқуқий таъминлашга хизмат қилади.

2009 йил 1 чорагида жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг салбий оқибатларининг олдини олиш ва бартараф этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентини томонидан 16 та фармон ва қарорлар, Вазирлар Маҳкамасининг 18 та қарори, фармойиши ва бошқа ҳужжатлари, вазирликлар, идоралар ҳамда маҳаллий ҳокимият органларининг 5 та меъёрий ҳужжати қабул қилинди. Ушбу ҳужжатларнинг ўз вақтида қабул қилиниши ва инқирозга қарши чоралар дастурининг фаол амалга оширилиши иқтисодиётни барқарор ривожлантиришнинг таъминлаш имконини бермоқда.

Шу ўринда жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозни Ўзбекистон шароитида бартараф этишнинг устувор қонунчилик асослари, шунингдек тарихий, иқтисодий ва ҳуқуқий аҳамията эга бўлган Президент фармонлари ва Вазирлар Маҳкамаси қарорлари муҳим ҳуқуқий асос вазифасини бажараётганлигини таъкидлаш жоиз. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси мажлисининг "2008 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий инқирозни оқибатларининг олдини олиш ва бартараф қилиш бўйича инқирозга қарши чоралар

риш ва ижтимоий инфратузилмани янада ривожлантириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги, 2009 йил 26 январдаги "Озқ-овкат маҳсулотлари ишлаб чиқариш кенгайтириш ва ички бозорни тўлдирish юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги, 2009 йил 27 январдаги "2009 йилда саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулот, бутловчи бўюлар ва материаллар ишлаб чиқариш маҳаллийлаштириш дастури тўғрисида"ги қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 19 мартда қабул қилинган "2009-2015 йиллар даврида республикада иссиқлик таъминоти тизимини иссиқ қилиш концепциясини ҳамда иссиқлик таъминоти тизимини модернизация қилиш ва ривожлантириш дастурини ишлаб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори шулар жумласидандир.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси мажлисининг "2008 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ажуларини ва 2009 йилда иқтисодиётни барқарор ривожлантиришнинг энг муҳим устувор вазифалари тўғрисида"ги қарорида мамлакатимизда қабул қилинган 2008-2012 йилларда жаҳон иқтисодий инқирозни оқибатларининг олдини олиш ва бартараф қилиш бўйича инқирозга қарши чоралар

ни таъминлаш, унинг турмуш сифатини оширишнинг энг муҳим омил сифатида хизматлар кўрсатиш соҳаси ва кичик бизнесни жадал ривожлантириш; мамлакатни модернизация қилиш ва аҳоли бандлигини оширишнинг энг муҳим омил сифатида ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфратузилмани янада ривожлантириш; банклар ишини янада такомиллаштириш, аҳоли ва хўжалик юритувчи субъектларнинг бўш маблағларини тижорат банкларидagi депозитларга жалб қилишни рағбатлантириш устувор вазифалар сифатида белгиланган.

Иқтисодий инқирозга қарши чоралар дастури доирасидаги масалаларни ҳал этиш ўз навбатида, ҳуқуқий тартибга солиш самарадорлигини оширишни талаб этмоқда. Хусусан, кўчмас мулк билан боғлиқ муносабатларни самарали ҳуқуқий тартибга солиш мақсадида ипотека кредити ва ипотека қимматли қоғозлар бозорини давлат томонидан ҳуқуқий тартибга солишнинг таъсирчанлигини кучайтириш, спекулятив амалиётнинг олдини олиш учун банклар устидан назорат ўрнатишнинг ҳуқуқий механизмларини такомиллаштириш объектив заруриятидир.

Қимматли қоғозлар бозори муносабатларини ҳуқуқий тартибга солиш, банк ҳуқуқи, валюта ҳуқуқи, инвестиция ҳуқуқининг роли тобора ортмоқда. Аҳоли ва хўжалик юритувчи субъектларнинг бўш маблағларини тижорат банкларига жалб қилишнинг давлат томонидан таъсирчан ва узоқ муддатли рағбатлантириш ҳуқуқий механизмларини тўлиқ ишга солиш, банкларнинг инвестиция фаолиятини ривожлантириш, яъни инвестиция лойиҳаларини экспертизадан ўтказиш ва мо-

ишлаб чиқариш, ишлаб бажариш ва хизмат кўрсатиш бозорини ҳар томонлама давлат томонидан қўллаб-қувватлаш механизминини такомиллаштириш мақсадида инвестиция, шу жумладан, қурилиш ҳуқуқи, хизмат кўрсатиш ҳуқуқи соҳаларини ривожлантириш талаб этилмоқда. Товар бозорларида монополистик фаолиятни чеклаш ва рақобатнинг ҳуқуқий асослари ҳам ўз навбатида, инқирозга қарши чораларни амалиётда татбиқ этишда муҳим восита бўлиб хизмат қилишини таъкидлаш жоиздир.

Бинобарин, аҳолининг даромадларини кўпайтириш, фуқаролар ва тadbirkorлар мулк ҳуқуқининг кафолатлари, касаначилик фаолиятининг норматив-ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш, тadbirkorлик фаолиятида саноат мулкига бўлган ҳуқуқни хусусан, ихтиро, фойдали модел саноат намунасини ҳуқуқий жиҳатдан муҳофаза қилиш бўйича тақлифлар ишлаб чиқиш ва амалиётда татбиқ этиш яъни, инновацион технологияларни жорий этиш баробарида тежамкорлик тамойилини ҳуқуқий таъминлашга эришиш лозим. Энг муҳими, уларнинг экспорт маҳсулот ишлаб чиқариш бора-сидagi фаолиятини ҳар томонлама давлат томонидан рағбатлантириш механизмлари амалиётда ўзининг самарасини бермоқда.

Хулоса қилиб айтганда, инқирозга қарши ҳуқуқий чоралар иқтисодиёт тараққиётининг муҳим гарови бўлиб хизмат қилади.

Ш.РЎЗИНАЗАРОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузуридаги Амалдagi
қонун ҳужжатлари мониторинги
институтини гуруҳ раҳбари, юридик
фанлар доктори, профессор

Ўтганларнинг охириги обод бўлсин!

Бош прокуратура жамоаси прокуратура органларида терговни назорат қилиш бошқармаси прокурори Воҳид Турабовга палари бузруквори **ТУРАБ отанинг** вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Бош прокуратура ва «Нигуқ» газетаси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирини Раҳматиллоҳовга волидан муҳтарамаси **МУБОРАК аянинг** вафоти муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Тошкент шаҳар прокуратураси жамоаси Собир Раҳимов туман прокуратурининг ёрдамчиси Зарифа Мавланога палари бузруквори **ТАНҒРИ отанинг** вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

АСРАШ МУҲИМ, АСРАНИШ ҲАМ

Барчамиз ҳар бир байрамни интиқлик билан кутамиз. Уни муносиб қаршилаш учун қизгин тайёргарлик кўрамиз. Касб тантаналари, халқаро хотин-қизлар кўни, Наврўз айёми, халқаро болаларни ҳимоя қилиш кўни — барчасини нишонлашимизда уларни асраш, авайлаш, ардоқлаш лозимлигини яқиндан ҳис этамиз. Хусусан, Ватан ҳимоячилари кўнини нишонлашда юртимиз осмони ҳаминша мусаффо бўлиб туришида уларнинг хизмати бисёрлигини фарзандларимизга, яқинларимизга ўқирамиз; мунисларимиз байрамида уларнинг яратувчанлиги, ғўзаллиги латофати ва назокати олдига бош этамиз; кўклам айёмидаги яшилликка интилиш кўнлимизда ҳаётга — ёшликка интилишни ифода этади; ёзги таътил аввалида ўғил-қизларимизни авайлаш — келажақ тақдиримизни ардоқлаш эканини англаймиз; далаларимиз "оқ олтин"га бурканган кезларда оқ кўнгли ва Сизу бизнинг келажагимиздек соҳилари қопган устоз ва мураббийларни олқишлаймиз; Рамазон ва Қурбон ҳайитлари арафасида яқинларимиз, хасталаримиз, қариларимиз ва қадриятларимизни авайлаш бурчи яна бир бор ёдимизга тушади; давлатимиз рамзлари қабул қилинган кунларда мамлакатимизнинг жаҳонда тутган ўрни биринчи навбатда ана шу белгилар билан буй қўрсатишини эслаймиз; Асосий Қонунимиз — Конституциямиз қабул қилинган санани нишонлашда эса барча ҳуқуқ ва эркинликларимиз ҳимояси айнан мана шу ҳужжат экани ҳаёлимиздан ўтади.

Энг улуг ва энг азиз байрамимиз — мустақиллик айёми барчамиз учун шунини билан ҳам қадрилик, бу тантаналарда юқорида санаб ўтилган барча байрамларнинг мақсадлари жамланган. Ўз навбатида, ушбу улуг айёمنى муносиб қарши олиш ҳам шунга яраша бўлади.

Бундан англашмаладик, энг биринчи навбатда Мустақилликни асраш — Ватан ҳимоячиларини; она, буви, амма, ҳола, опа-сингилу ёрларимизни; табиятни, ота-она, қариндошу дўст-биродарларимизни, ҳамюртларимиз-

ни; авлодимизни; тўғри йўл кўрсатувчи устозларимизни; эркинлик ва ҳуқуқларимизни асрашдир.

Мавриди келганда айтиш жоизки, ушбу тилга олинганларни, демаски, ёрқин келажақни, фаровон турмушни асрашни, уларни авайлашни кўнглига туккан кишининг ўзи ҳам узоқ-яқин атрофдаги турли хатарлардан асраниши жуда муҳим. Бунинг учун эса инсон умри давомида юксак маънавиятга бўлишга ҳолатида интилиши лозим. Чунки маънавият, уни мудоом бойитиб боришга ҳолатида киши ҳар хил балолардан асранишни билишдан ташқари ён-атрофдагиларни ҳам турли ёмонликлардан асранишга ундай олади.

Бугунги кунда, неча бор таъкидланганидек, ўқотар қуроладан ҳам чандонроқ ҳавфли бўлган ахборот хуружидан сакланиш кун сайин мушкуллашиб бораётир.

Аёнки, ёш авлод қалб ҳар қандай маданиятга тезда сингириб оладиган мато сингари бўлади. Унинг ана шу хусусиятини билганлар қаерда доғ кўрсалар, ўша ерга дастлаб ана шу матони босадилар. Бундай ҳолатлардан сўнг кўрimsиз бўлиб қолган, у кераксиз буюмга айланади — воз кечилади.

Бугун ёшлар қалбини турли оммавий маданият кўринишлари ва интернет орқали миллийлигимизга ёт гоёлар билан қалитувчи ҳолатлар тобора ортиб бормоқда.

Шу боис Мустақиллик дарсларидан бошлаб сўнги кўнгиорқача бўлган сабоқларда ўқитувчи ва мураббийлар, ташкиллар мобайнида эса ота-оналар ва тўғрақ раҳбарлари ёшларга бу борада ҳаётий мисоллар билан насиҳат қилишлари лозим. Зеро, ибратли фикрлар ҳам киши онгига йўлбошловчи бўла олади. Маънавият эса ҳақиқат оқимида четлашган онгидан адолат ўзанига буришга қодирдир. У қалбаги эзгулик уруғларини сўғоради, улғайтиради.

Хулоса қилиб айтганда, маънавият кишини асрашга ҳам, асранишга ҳам ўргатувчидир.

Шерали НИШОНОВ

Мамлакатимизда бугунги кунда банк, солиқ, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва бошқа органлар фаолиятининг кўпгина жабҳаларида компьютерлаштиришга эришилди. Адлия вазирлиги томонидан миллий қонунчилик ҳужжатлари билан кенг омманга энг мақбул тарзда хабардор қилиш имконини яратиш мақсадида 2007 йилда Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари маълумотларининг туркумларини ағона электрон базаси ахборот дастури яратилди.

ликнинг қонунчилик йўналишидаги бошқармаларининг доимий қузатувда ҳуқуқий ижодкорлиги субъектлари — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Вазирлар Маҳкамасининг тегишли тузилмалари ва бошқа манфаатдор ташкилотларнинг мутахассислари билан ҳамкорликда яратилди.

Дастур воситасида миллий қонунчилигимиз тарихи билан танишиш, мустақиллик даврида амалга оширилган ислохотлар ва ўзгаришларнинг ҳуқуқий асосларини топиш имконияти мавжуд. Дастур базасида кучини йўқотган ва юзлаб ўзгартиш

имконияти мавжуд. Шунингдек, ҳар бир қайд этилган ҳужжат дарҳол ҳисоботнинг тегишли шаклида акс эттирилади. Қайд этилиши лозим бўлган ҳужжатлар қай усулда киритилмасин, дастур киритилган ҳужжатларни автоматик равишда фойдаланувчининг хоҳишига кўра туркумлайди. Шунингдек дастурдан фойдаланилганда турли журнал, китобларга зарурият қолмайди. Унда шу хоҳотиёқ ҳар қандай ҳужжат тўғрисидаги статистик маълумотларни топиш имконияти бор.

Шунингдек, Юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтқа-

АХБОРОТ АСРИ БИЛАН ҲАМНАФАС

Ахборот дастурига ўзбек ва рус тилларида 1990 йилдан то ҳозирги кунгача республикамизда қабул қилинган қонунлар, миллий парламентаризмининг қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президентини фармонлари, қарорлари, фармойишлари, Вазирлар Маҳкамаси қарорлари, фармойишлари ҳамда вазирликлар, давлат қўмиталари ва илораларнинг метёрий ҳужжатлари киритилди. Уларнинг сони ҳозирги кунда 18 мингдан ортиқ. Мазкур дастурнинг жаҳон ахборот тармони-интернет тизимида улашиши ва ишлаши таъминланди. Унга "LexUz" "ҳуқуқий ахборот қидириш тизими" деган ном берилди. Ҳозир интернетта киришга имконияти бўлган дунёдаги барча фойдаланувчилар учун Ўзбекистон қонунчилиги билан танишиш имкони мавжуд. Мазкур ҳуқуқий ахборот қидириш тизими дастури билан Адлия вазирлигининг расмий интернет сайти ёки махсус www.lex.uz сайти орқали танишиш мумкин.

Ушбу тизим Адлия вазирлиги раҳбарияти назорати остида, Ҳуқуқий ахборот билан таъминлаш маркази томонидан вазир-

киритилиб, ҳозирда ҳам амалда бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ҳам кўриш мумкин.

Бундай ҳуқуқий ахборот қидириш дастурининг яратилиши давлат органлари, мансабдор шахслар, фуқаролар ва юридик шахсларга, халқаро ва хорижий ташкилотларга Ўзбекистон қонунчилигини бохабар бўлиш имконини берди.

Бундан ташқари, компьютер имкониятларидан кенг ва самарали фойдаланилган сари, жамиятда ижтимоий, иқтисодий ва бир қатор бошқа масалаларга оид муаммоларнинг келиб чиқиш сабабларини тез ва сифатли ечиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Адлия тизимида яна бир электрон дастур яратилди. Бу электрон дастур Адлия вазирлиги марказий аппаратининг барча соҳадаги фаолиятини ўз ичига қамраб олади. Дастурнинг имкониятлари чексиз. У хоҳ фуқаро мурожаати бўлсин, хоҳ ҳуқуқий таъсир чораси кўриш тўғрисидаги ҳужжат бўлсин, у аниқ ҳисоботини олиб боради. Мурожаатнинг қабул қилинишидан то вазирлиқнинг бош ахбороти топширилгунга қадар бўлган даврини назорат қилиш

зиш тизимини тақомиллаштириш мақсадида "Microsoft Access main" дастурида база яратилди.

Дастурнинг афзаллиқ томонлари шундаки, юридик шахслар давлат рўйхатидан ўтганидан кейин корхонага тегишли бўлган бирламчи ҳужжатлардаги маълумотларнинг ҳаммаси, яъни кириш қилинган ҳужжат тўғрисидаги маълумот, юридик шахснинг номи, давлати, вилоти, тури, коди, тўлов идентификация рақами, асосий фаолият тури, мулкчилик шакли, ташкилий ҳуқуқий шакли, почта манзили қоида, рўйхатдан ўтган санаси, реестр рақами, телефон рақами, ҳодимлар сони, устас фонди, рўйхатдан чиқарилган санаси, юридик манзили, таъсисчилари, пулиқ хизматлар, тутатилиш жараёни, текширувлар ўтказилганлиги тўғрисида ва бошқа маълумотлар ҳамда бу маълумотларга берилган изохлар ёрдамида сиз Адлия вазирлиги томонидан давлат рўйхатидан ўтказилган ҳар қандай юридик шахс тўғрисидаги маълумотлар билан батафсил танишишингиз мумкин.

Феруз САИДЖОНОВ,
Адлия вазирлиги ходими

Шанхай ҳамкорлик ташкилоти ва Ўзбекистон

Ўзбекистон Республикаси мустақиллик йилларида стратегик манфаатларини тақомиллаштириб бориб, дунёнинг турли жойларида ва айнқаса, Марказий Осиё минтақасида барқарорликни мустақамлаш соҳасида халқаро ва минтақавий ташкилотлар билан фаол ҳамкорликни йўлга қўйди. Таъжовуш ва таҳдидлар барча учун умумий эканлигини, Марказий Осиё ва унда яшовчи халқларнинг тақдирини учун зиммасидаги масъулиятини англаб, мамлакатимиз 2001 йил июнь ойида Шанхай ҳамкорлик ташкилотига (ШХТ) аъзо бўлиб, унинг муассиси ва тенг ҳуқуқли қатнашчисига айланди.

ШХТнинг салоҳияти ва дунё ҳамжамиятида тутган ўрни ҳақида тасаввурга эга бўлиш учун қуйидаги маълумотлар ҳам етарли бўлади.

ШХТ таркибига кирувчи давлатларнинг ҳудуди Евроёсиё умумий ҳудудининг 61 фоизини, яъни 30,2 млн км²ни ташкил этади. Демографик жиҳатдан эса дунё аҳолисининг тўртдан бирини ташкил этади.

Сўнгги йилларда ташкилотнинг нуфузи янада ортиб бормоқда. Минтақанинг Эрон, Покистон, Хиндистон, Мўғулистон каби дав-

латларининг ШХТга қизиқиши ортиб бораётганининг ўзи ҳам бунинг исботи бўла олади.

МДХ, АСЕАН давлатлари, Афғонистоннинг ШХТ саммитларига тақдир этилиши, Белоруссия, Шри-Ланка давлатларининг мулоқот ҳамкори сифатида танилгани ташкилотнинг истиқболдан дарак беради. Шунинг ҳам айтиш жоизки, Покистон, 2008 йилнинг мартида эса Эрон Ислом Республикаси ШХТга аъзо бўлиш истагида расман

мурожаат қилган.

Жорий йилнинг 15-16 июнь кунлари Россия Федерациясининг Екатеринбург шаҳрида ўтказилган ШХТ Давлат раҳбарлари кенгашининг мажлисида ҳам давримизнинг долзарб масалалари муҳокама этилди.

Жумалдан, минтақада кечаётган жараёнлар, жаҳон молиявий-иқтисодий инқироз таъсирини юмшатиш ва оқибатларини бартараф этиш, бу борада қўшма саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш ва фаолаштириш масаласи кўриб чиқилди. Шу билан бирга, хавфсизликни мустақамлаш соҳасида ҳамкорлик, трансмиллий жиноятчилик каби таҳдидларга қарши курашиш масаласи муҳокама қилинди.

Ўзбекистоннинг ўрн ташкилотта аъзо бўлишдан қўзлаган мақсадлари, манфаатлари нималарда қўринади?

Жаҳон таърибиса умумбаъшари ва минтақавий муаммоларга қарши курашишнинг самарали усули мустақам ва ишончли ҳамкорликни йўлга қўйишдан иборат эканлигини кўрсатади. ШХТнинг ўз олдига қўйган вазифалари эса барқарор тараққиёт ва фаровон истиқбол учун ҳамкорликда кураш олиб боришдан иборатдир.

ШХТ ўз олдига инсоният бошидан урушлар ва турли ҳарбий-сиёсий тўқнашулар хавфини даф этиб, абдадий тинчликка, фаровон ҳаётга эришишдек улуг мақсадни қўйган. Мамлакатимиз манфаатлари ҳам хавфсизлик, иқтисодий ва ижтимоий алоқалар, транспорт коммуникациялари масалаларида акс этади.

ШХТнинг республикамиз манфаатлари билан ҳамоханг яна бир жиҳати, унинг халқаро терроризм, диний экстремизм ва миллий айирмачилик, наркотрафик ва уюшган жиноятчиликка қарши кураш фаолиятида намоён бўлади. Бундан бундан ҳам ушбу йўналиш ШХТ фаолиятининг энг муҳим таркибий қисми бўлиб қолади.

Сўнгги йилларда ташкилот доирасида иқтисодий ҳамкорлик масалаларига катта эътибор берилмоқда. Узоқ муддатли иқтисодий ҳамкорлик дастури ҳаётида таъбиқ этилмоқда. Иқтисодий ҳамкорлик ҳақида яқин кетганда ШХТ ҳузурида йиғилмаган яқин иктисослаштирилган тузилма фаолият юри-таётганини айтиб ўтиш ўринли.

Расулжон БОТИР ўғли,
ТДЮИ талабаси

Huquq
yuridik gazeta

Та'сисчи:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:

Jahongir MAKUMOV

Tahrir hay'ati:

Yasupboy G'OIPOV,
Bahridin VALIYEV, Baxtiyor
NAZAROV (Bosh muharrir o'rinbosari),
Svetlana ORTIQOVA, Tohir MALIK

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,

233-10-53.

Faks: 233-64-85,

233-10-53.

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va
suratlar egalariga qaytarilmaydi.
Muharrirlarning fikrlari tahririyat fikridan
farqlanishi mumkin. Nashrimizdan
ko'chirib bosilganida "HUQUQ"dan
olinganligi ko'rsatilishi shart. Tijorat
ahamiyatiga molik materiallar **
belgisi ostida chop etiladi.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida
2007 yil 22 yanvarda 0188-raqam bilan no'yxatga olingan.

Nashr ko'rsatichi — 231
ISSN 2010-7617

Buyurtma № — 655. 16 062 nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va
safetlandi. "HUQUQ" original maketi.

Sahifalovchi: X.HAMIDOV
Nashrchi muharrir: Y.PARDAEV
Nashrchi: O.DENQONOV
Maslahatchi: A.MUSTAFOYEVA

Gazeta "Sharq" NMAK boshqaruvchisi o'fset usulida chop etildi. Korxona
manzili: Toshkent shahar, Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Boshqaruvchisi topshirish vaqti: 21.00. Topshirildi: 21.30 23456789

Gazeta haftaning
payshanba kunlari
chiqadi.

Sotuvda kelishilgan
narxda